

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888-1948/1990. 8. (68) évf.
5. szám 1997. szeptember-október. Ára: 1000 lej.

ŐSZUTÓI GONDOLATOK

Két eseménydús hónapot hagyunk magunk mögött. Az Enyedi György konferenciára, a Főtanácsra, lelkészkonferenciára, a papnétálkozóra már úgy emlékezünk, mint régen volt egyházi eseményeinkre, hiszen akkor szeptembert írtunk, s az ősz még nagyon távolinak tűnt. A főtanácsai beszámolók és jelentések, Enyedi György új megközelítése valahogy hozzátartoztak szeptemberhez, úgy ahogy az őszi hálaadás ünnepe is életünk szeptemberi tartozéka -- A hála és köszönet érzése, mellyel mennyei Atyánkra gondolunk, hogy tudományos vizsgálódásban, aratásban és szüretben, parázs vitában és megfontolt érvelésben, kiáradó szeretetben és visszafogott indulatban egyaránt velünk volt, nem kimondottan szeptemberi tartozék, hanem mindennapi életünk örökös velejárója.

A hűvös októberi reggelek is ránk köszöntöttek, s megadóan mondjuk József Attilával: „Tar ágak-bogak rácsai között / kaparásznak az őszi ködök, / s vaskorlátan hunyorog a dér.” De mondhatnánk Áprilyval, Dsidával, Petőfivel vagy Adyval, Király Lászlóval vagy Balázs Ferenccel, mert e csodálatos évszak mindannyiunkat hatalmába ejt minden esztendőben sápatag fényével, salamoni pompájával s azzal a határozottsággal, mellyel ajtónkon kopog bebocsátást kérve. A számvetés, hálaadás, emlékezés és elmúlás érzése vegyesen kavargat bennünk, hiszen annyi minden kapcsolódik októberhez, s egy évszakhoz. Emlékeinkben felkődlik az aradi tizenhárom, a budapesti '56-os október és ami utána következett, hallani véljük egy távoli októbert vég wittenbergi kalapácsütéseit, s ma is megremegünk bele, és rőt fényével négy századon világít át egy másik októberi emlék, ezúttal máglya, hogy fényénél keressük igaz önmagunkat, s együtt imádkozzuk az

októberben halálra ítéltekkel. Mintha ezt mondaná e hónap -- Memento mori -- emlékezzél arra, hogy meg kell halnod -- emlékezzünk azokra, akik érted, érttem, értünk haltak meg máglya, kötél vagy golyó által ködös októbereken.

Luther Márton tudós professzor alakját szoktuk októberben leggyakrabban felidézni, a reformátort, aki, aradi és később budapesti hőseinkhez hasonlóan, reformálni akarta és megreformálta a fennálló egyházi és társadalmi rendet. De igazságtalannak lennénk, ha csak öleltük hajtánánk meg fejünket, az 1553. október 27-én máglyahalált szenvedett Miquel Serveto emléke előtt is meg kell állnunk egy pillanatig, nem vértanúsiratni, nem bűnbakot keresni, pusztán emlékezni a radikális reformáció kiemelkedő tudósára.

Az unitárius teológiai hallgatók és tanáraik minden évben koszorút helyeznek nagyjaink Házsongárdi sírjaira. Főhajtás és tisztelgés egyházépítő édesapáink és édesanyáink emléke előtt. Fonjunk közösen koszorút, az emlékezés örökzöld koszorúját, s helyezzük el gondolatban azokon a jeltelen sírokon, hol hitünk, nemzetünk hősei nyugosznak, s hálás kegyelettel ismétljük el Illyés Gyula örökérvényű sorait: „Övék az érdem, kiket sem a máglya / nem riaszthatott vissza, sem a gálya / -- sem harcaik bukása, / a léptenként fölmeredő "hiába,, ! / Látták, vagy nem a céljuk, / azt jól látták, hogy nincs visszafelé út; / a múlt, ahogy füst-vetve összeomlott, / úgy lökte őket, mint lőpor az ólmot: / előre! és ők vállalták e sorsot -- / Mondd hát velem, hogy dicsőség reájuk! /.../ Végül, ezt mondtam, önvigasztalásképp: / volt bárkié a szándék, / maga az Isten se tudhatta másképp ”

-ács

AZ UNITÁRIUS VALLÁS ALAPELVEI

Az unitárius vallás alapelvei a Jézus tanította Isten és ember szeretetszolgálatának elméleti és gyakorlati megvalósításából fakadnak. Az unitárius vallás szabadelvű vallás, amelyben kihangsúlyozódnak a hit- és lelkiismereti szabadság, a belső tekintély, a vallási türelem, a párbeszédre való készség, a szabad vizsgálódás értékei.

A **vallás** az embernek Istenhez való hit- és szeretet viszonya és e viszony megéléséből származó igaz és erkölcsös életvitel. A vallás célja az, hogy a lélek művelésén, az érzésvilág nemesítésén keresztül önzetlen, szeretetteljes szolgálatra buzdítson, Isten, ember és a világ iránt.

Az unitárius vallás **teocentrikus**, szemben a krisztó-, vagy pneumacentrikus vallásokkal. Hitfelfogásunk szerint **Isten** magától való lét (2Móz 3,14), létezése önmagából ered, önmaga oka és célja.

Isten közelebbi megismerését, lényegét, természetének körvonalazását a jézusi forrásokból merítjük, mert „ahogyan ma gondolkozunk Istenről, azt tulajdonképpen Jézus fedezte fel az emberiség számára” (Varga Béla).

Meggyőződésünk szerint **Isten személyes szellem** (Jn 4,24), aki válaszoló szeretetével benne működik a világban s ez feltételezi az imádkozás létjogosultságát is.

Az unitárius vallás alapvető tanítása **Isten egysége**. Isten egysége kizárja mind a többistenesség eszméjét, mind pedig ugyanazon Istennek többszemélyűségét. Meggyőződésünk szerint Isten egysége olyan igazság, amelyet megtalálunk a Bibliában, megegyezik az értelem kívánalmaival és igazolja a vallások tapasztalatát is. Jézus döntő jelentőségű állásfoglalása e kérdésben a Márk evangéliuma tudósításában maradt fent, amikor az írástudónak válaszolva megállapítja, hogy „ az Úr, a mi Istenünk, egy Úr”, (Mk 12,29), s ezt az egyetlen, oszthatatlan Istenet szeresd és szeresd felebarátodat is.

Véleményünk szerint Isten egységének kérdésében nem szükséges Jézus tanításain túlmenni és az Ő tanításaitól idegen metafizikai fejtegetéseket, zsinati határozatok világába menekülni. Az igazság értékét önmagában hordozza, és érvényessége nem a külső elismeréstől függ. A szentháromsági dogmával kapcsolatosan mi unitáriusok úgy látjuk, hogy nem az unitárius felfogás, hanem a dogma tér el Jézus tanításától és az Újszövetség lényegétől és szellemétől.

Isten hozzánk közel álló személyes valóság, **gondviselő Atya**. Isten atyai volta ihleti, sugalmazza az embert arra, hogy közvetlen, személyes, élő kapcsolatot teremtsen Vele. Atyaságából következik, hogy egész tevékenységét és teremtményeivel való kapcsolatát a szeretet határozza meg (Jn 4,16). Szeretete folytonos, egyetemes, amelyből nincs kizárva senki és semmi. Isten irántunk való szeretete határtalan bizakodással tölt el, mert érezzük, hogy az Atya az emberben nem eszközt, hanem célt, nem tehetetlen, esendő, „eredendő bűn súlya alatt vergődő lényt, hanem munkatársat lát, aki képes és méltó akarátának öntudatos szolgálatára. Mi nem a félelem, a rettegés és a kiszolgáltatottság, hanem a bizakodás, a reménység és a szeretet érzéseivel keressük Istennel a kapcsolatot.

Isten létezése túlmutat önmagán és benne az aktivitás teljessége valósul meg, amely nem önmagáért, hanem értünk: az emberért és végső soron minden teremtményéért, az egész világegyetemért történik.

Az isteni aktivitás egyik megnyilvánulási formájának tekintjük a **teremtést**. Az unitárius teológia értékeli és tiszteli a Bibliában található teremtéstörténeti leírásokat, de azoknak jelképes értelmezést tulajdonít. Mi unitáriusok a **teremtő fejlődés** elvét fogadjuk el, amelynek alapján valljuk, hogy az „előálláshoz” az indíttatást nem a véletlenszerűség, az esetlegesség, de még nem is az anyag szerkezete, hanem Isten adta. Isten nem egyszerre, nem késznek, tökéletesnek, hanem **fejlődőképességnek** teremtette ezt a világot. A világ, mert Istentől származik, a lényegbeli jóság jegyeit hordozza magán, de korántsem mutatja a tökéletesség jegyeit, ezért szüntelenül tökéletesedésre hivatott.

Mi unitáriusok a teremtő fejlődést szükségszerűnek, célirányosnak és értelmesnek fogjuk fel, ami arra ösztönöz, hogy Isten munkatársaként segítsük a célbajutás folyamatát. Ezért nem közömbös számunkra a világ és az élet károsítására vagy éppen rombolására irányuló bármilyen természetű életmegnyilvánulás. A teremtett világ azért igényel gondoskodást és azért pótolhatatlan érték számunkra, mert Istenhez tartozik, A világ nem a szenvedések helye, hanem hivatásunk megélésének otthona.

Az Isten által irányított világ rendje és a dinamikus világmindenség **összhangban** tartása sokkal inkább feltételezi az **isteni gondviselést**, mint a meghatározott statikus és fejlődésre képtelen világ. A gondviselést Isten teremtői munkája folytatásának fogjuk fel. Isten nem hagyja magára a világot, hanem szeretetével gondoskodik róla.

A gondviselés alatt Istennek a teremtményei és a világ iránti szeretetteljes törődését, gondoskodását értjük, amely meggyőződésünk szerint személyi vagy egyéni és általános, vagy egyetemes. Isten gondviselése nem helyettesíti a teremtmények **öngondoskodását**. Amiként a világegyetem életében mindennek megvan a maga helye és hivatása és azt igyekszik - akár ösztönösen is - betölteni, mindez fokozottabban vonatkozik az öntudattal bíró emberre. Isten ezzel az ember szabadságát biztosítja, amelyet Jézus is kihangsúlyozott: „ Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, és én is munkálkodom” (Jn 5,17). Ebben a meggyőződésben nyer értelmet az ősi népi életbölcesség: „Segíts magadon és az Isten is megsegít”.

Az isteni gondviseléssel összefügg **a rossz, a szenvedés** problémája. Isten miért nem akadályozza vagy szünteti meg a rosszat, a szenvedést? - fogalmazódik meg sokszor a békétlenkedő kérdés. Felfogásunk, hogy Isten semmiképpen nem ad rosszat, szenvedést gyermekeinek. Ezek a megpróbáltatások egyrészt szabadakaratú életválasztásunk mikéntiségében, másrészt a fejlődő élet lényegében keresendők. Ezekben az élethelyzetekben mi unitáriusok így tesszük fel a kérdést: Hogyan van velem Isten? - válaszunk: úgy, hogy egyrészt megsokszorozza életerőnket, türelmünket, kitartásunkat, másrészt megerősíti az emberi együttérzés, segíteni akarás, tudás és szeretet megnyilvánulásait.

A **szentlelket** az unitáriusok Istenhez tartozónak, Istentől kiáradó erőnek fogják fel. Isten felemelő, meglevenítő munkája jut benne kifejezésre. Ezért sohasem választották szét Isten egyik tulajdonságának a megnyilvánulását magától a tulajdonság hordozójától, Istentől.

A szentlélek az élő, aktív Istennek az a lényegéből való munkája, amely által közvetlen kapcsolatot teremt teremtményeivel. Így a szentlélek „nem egyéb, mint a jelenben ránk ható Isten”.

A szentlélek munkája egyetemes, állandó és közvetlen. Ez azt jelenti, hogy bárhol, bármikor, bárki részese lehet adományainak. Feltétele az, hogy igyekezzünk akaratumat ráhangolni az isteni akaratra, mégpedig úgy, hogy az Ő akarata bennünk és rajtunk keresztül működhessen. A „ráhangolás” kiváló alkalmi a lelki elmélyülés, önvizsgálat, imádkozás és a jó cselekedetek gyakorlása.

Az **imádkozás** az élő vallásosság fokmérője. Az imádságban a vallás hittartalma és életértéke tárul fel. Az unitáriusok - Jézushoz hasonlóan - az ATYÁHOZ, az Egy Istenhez imádkoznak, lélekben és igazságban (Jn 4,24).

Az imádkozás célja az Atyával, az egy Istennel való közvetlen lelki kapcsolat megteremtése, amely arra indít, hogy jobbak, igazabbak, egyszerűen: Isten gyermekei legyünk.

Meggyőződésünk szerint az imádkozásnak nem az a célja, hogy Istenben és a világban, hanem hogy bennünk idézen elő változást. „Az imádság nem változtatja meg a dolgokat, de megváltoztatja az embert, és az ember megváltoztatja a dolgokat” (Lon Ray Call). Az unitárius ember ezért nem erőihez képest feladatokért, hanem a feladataihoz megfelelő erőért imádkozik Istenhez.

Az **ember** Isten gyermeke. Az ember „lelki tehetségei”: értelem, érzelem, hit, szabadakarat, lelkiismeret és a szeretet nemcsak kiemelik az élőlények világából, hanem sajátos felelősséggel is felruhazzák.

Mi unitáriusok úgy véljük, hogy az ember nem hünnel, hanem jóra való képességgel születik. Hisszük, hogy az ember szellemileg, lelkileg szüntelenül gyarapodhatik, fejlődhetik, az erkölcsi törvény tiszteletében erősödhetik, és Isten és ember szolgálatában öntudatosulhat. Bizunk abban, hogy az ember - Isten segítségével - lelki tehetségeit ki tudja bontakoztatni a jó irányába. Ebben nyer értelmet és létjogosultságot a jézusi felhívás: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes” (Mt 5,48).

Jézus számunkra „út, igazság és élet” (Jn 14,6), a benne való hit nem annyira **személyéhez**, mint inkább **tanításaihoz** kapcsolódik. Számunkra nem annyira az a lényeges, hogy ki volt ő, honnan és hogyan származott, mit állítottak személyéről később, hanem az, amit ő mondott el, és ahogyan cselekedett.

Mi Jézusra úgy tekintünk, mint Isten legjobb gyermekére, prófétára, kiemelkedő vallás-erkölcsi személyiségre, vallásalapítóra. Amikor mi Jézus **embervoltát** (történeti személy) hangsúlyozzuk, nem nagyságát fokozzuk le, ellenkezőleg, hatásának, jelentőségének jobb megértését szeretnénk előmozdítani. Meggyőződésünk szerint neki sikerült a leginkább megteremteni a lélekszerinti közösséget az Atyával, és egész életét Isten akaratával összhangba hozni. Isten szeretetén csüngő vallásossága, lelki műveltsége, jelleme, erkölcsi tartása egyedülálló és kiemelkedő, hozzá hasonlót sem korábban, sem a későbbi korok vallásos világában nem találunk. Számunkra mindaz, ami életével és tanításával kapcsolatos, mint **követésre** méltó eszmény áll előttünk. Ezért látjuk fontosabbnak tanításainak és életpéldáinak a követését, mintsem személyének pusztá imádsát és segítségül hívását.

Követése az általa hirdetett **Istenországa** megvalósítására sarkal bennünket. Istenországa pedig nem más, mint az isteni gondviselés alatt „teljessé váló szeretet uralma a Földön”.

A szabadakarral bíró ember hibát, vétet, bűnt követhet el. Számunkra a **bűn** egy személyes, szándékos és céltudatos rossz cselekedet, vagy elmulasztott jó cselekedet, amely által megsértjük önmagunk, felebarátaink és Isten iránti kötelességeinket. Így világos, hogy mindnyájan vétkezhetünk és bűnösök lehetünk. E megállapítás mögött azonban mélyebb jelentést nem kell keresni!

Meggyőződésünk, hogy senki sem születik bűnösnek, hanem csak azzá válhat. A megtörtént bűnt, amelyet személyesen követtünk el, senkire át nem háríthatjuk, azért nekünk kell vállalnunk a **felelősséget**. A bűn következményeiben hatással lehet az utódokra, de **át nem örökölhető**.

Jézushoz hasonlóan hiszünk a **bűntől való szabadulás** és a **megbocsátás** lehetőségében. A bűnbocsánat kiérdemlésére a vétkező embernek kell elindítania a folyamatot. Ha megváltozunk és jóvátettük vétkeinket, Isten megbocsát nekünk. Az ő megbocsátása nem abban áll, hogy elnézi vétkeinket, hanem abban, hogy segít kiküszöbölni, kijavítani hibáinkat. Az embernek is késznek kell lennie a megbocsátásra embertársával szemben. Az unitárius teológia a **Biblia** iránti tiszteletet, ragaszkodást és szeretetet hangsúlyozza, de kiemeli, hogy az nem hitünk egyetlen letéteményese és foglalat, hanem az élő vallásosság egyik tápláló forrása, amely felett az embernek, mint Isten gyermekének az értelme és a lelkiismerete jelenti a végső tekintélyt.

A teológia feladata az, hogy a Biblia üzenetét mindenki számára érthetővé tegye és nem az, hogy kötelezően elfogadtassa.

Az unitárius felfogás szerint a **halál** az emberi életnek elkerülhetetlen, kiküszöbölhetetlen valósága, de nem jelenti a teljes megsemmisülést. Isten atyai szeretetének ígérete a halál után az örökélet. (1Jn 2,25).

Az örökéletet szellemi-lelki létformájában ragadjuk meg. Hisszük, hogy a lelkünk halhatatlan és a halál után tovább létezik Istennél. Az örökélet, mint az Istennel való szellemi-lelki szeretetközösség reménye máris itt a földön elkezdődik azáltal, hogy igyekezzünk az ő szeretetének, jóságának a megtapasztalására és Isten gyermekeihez méltó életvitelre. Erre figyelmeztet Pál apostol is: „Azért igyekezzünk is, hogy akár itt lakunk, akár elköltöztünk, neki (Istennek) kedvesek legyünk” (2Kor 5,9).

Mi unitáriusok a különböző **keresztény felekezetek** iránt a jézusi felhívás szellemével közeledünk. „Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást” (Jn 13,35). Elismerjük, hogy a vallásos hit kérdéseiben az embereknek nem egyforma a meggyőződésük, ahogy az élet más kérdéseinek a megválaszolásában is voltak, vannak és lesznek különböző vélemények. De egyetlen dogma, hitvallás sem érdemi meg, hogy feláldozzuk érte az egymás közötti szeretetet és vétsünk a jézusi evangélium szelleme ellen.

„A vallás minden területén az unitárius hit lényegében fejlődő hit” (Eric S. Price). Ebben a folyamatban az unitárius emberre az a feladat hárul, hogy nyitottá tegye értelmét, érzelmét, akaratát és hitét az élet értékei iránt.

Dr. REZI ELEK

UNITÁRCOOP

BESZÁMOLÓ

az UNITARCOOP Alapítvány

elsőéves tevékenységéről

(a bejegyzéstől - 1997. június 30-ig)

A maros-küküllői unitárius egyházkör vezetőinek kezdeményezése nyomán, 1996. május 20-án nyert jogi személyiséget az UNITARCOOP Alapítvány.

Az alapítvány létrehozására vonatkozó indítvány abból a meggyőződésből fakadt, hogy egy egyházi alapon szerveződő civil kezdeményezés hatékonyan bekapcsolódhat erősen fogyatkozó és öregedő felekezeti közösségeinek támogatásába.

Az együttműködés, illetve az egymás kölcsönös segítése szellemének kifejezéseként javasoltuk, hogy az alapítvány neve „UNITARCOOP” legyen.

A cél ugyanis az unitárius és más közösségek, valamint magánszemélyek adakozó-segítő készségének összehangolása és a rászorulóak javára történő működtetése. Kezdetből kinyilatkoztuk, hogy egyházépítő és emberbaráti céljaink megvalósítása érdekében szívesen leszünk partnerei hasonló profilú alapítványoknak, vallásos közösségnek vagy éppen kereskedelmi társaságoknak.

Az alapítólevélben foglalt tevékenységi kör függvényében a törvényszék az induló tőke összegét minimálisan 2 millió lejtben jelölte meg. Erre a célra a marosvásárhelyi unitárius egyházközség nevében Kolcsár Sándor esperes-lelkész úr 1 millió lejt ajánlott fel. Ezzel egy időben magánszemélyektől is érkeztek adományok: Bakó László 500000 lej, Román Elemér 376000 lej, Szabó László 500000 lej. Így rövid idő alatt sikerült 2225000 lej induló tőkét letétbe helyezni a CEC-nél.

Az alapítólevél és alapszabály véglegesítése keretében került sor a székhely címének megjelölésére (Marosvásárhely, Bolyai út.13) és a kuratórium tagjainak kiválasztására, illetve felkérésére, az alábbi összetételben:

1. Adorjáni Imre; 2. Bakó László, alelnök; 3. Benedek Jakab; 4. Benke István; 5. Ferencz Gyula; 6. Fülöp Zoltán; 7. Konrád Tünde; 8. Nagy László; 9. Szabó László elnök; 10. Szilágyi Domokos pénzügyi ellenőr.

A Törvényszék jóváhagyó végzésének kiközlése 1996. május 20-án történt, így ettől a dátumtól keletkezik az UNITARCOOP Alapítvány, mint jogi személy, törvényes léte. Rövidesen megkezdjük az alapítvány népszerűsítését is. Pál Péter képzőművész megalkotta az alapítvány jelvényét.

Megfogalmaztuk a tiszteletbeli tagságot igazoló alapítólevelet, melyet a legalább 50 USD-t adományozóknak állítunk ki. Megkezdődött és folyamatosan működik ma is a reklámtevékenység, a levelezés bel- és külföldre. Az iktatókönyv tanúsága szerint az elmúlt egy év alatt 190 levelet / faxot küldtünk és 52-t kaptunk.

Jelentős eseményként tartjuk számon, hogy már 1996 szeptemberében felvettük a kapcsolatot a székykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium keretében működő Unitárius Teológiai Szeminárium vezetőivel, Fekete János tanár-igazgató és Jakab Dénes lelkész hitoktató urakkal.

Megtudtuk, hogy az 1996/97-es iskolai évben a négy felekezeti osztályban (IX., X., XI. és XII) 106 növendék tanul, ezek közül 74 unitárius. Sajnos a maros-küküllői egyházkörsből mindössze 9 diák tanul itt, pedig a vidéki tanulók részére jól ellátott bentlakás és iskolakantin működik. A felekezeti osztályok támogatásának kérdését folyó év február 10-én tartott köri közgyűlésen megbeszéltük az egyházkör lelkészeivel is. Felkértük lelkész atyánkfiait, hogy tevékenyen vegyenek részt az alapítvány kezdeményezéseinek megvalósításában, mint például: a 3 vagy több gyermekes családok összeírása, a keresztelezési emléklap és betétkönyv adományozása vagy a tehetséges, szegénysorú gyermekek és ifjak továbbtanulásának ösztönzése. Ugyanakkor határozat született, hogy ezentúl a lelkészek a székykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium támogatására szánt adományukat az alapítvány folyószámlájára fizetik be. A jövőben el kell mélyíteni az együttműködést az Egyházkör és az Unitárcoop alapítvány között, hiszen az alapítvány a egyházköre.

Az elmúlt időszak bevételei:

lejtben (ROL): 11709761, ebből közvetlen adományokból 8484750, bankkamatból 3225011; svájci frankban (CHF) 1000, német márkában (DEM) 300.

A kiadások három részre tagolódnak:

a. Segélyekre fordított összeg: 953800 lej; b. Reklámanyagok fordítása, jelvény, alapítólevél, keresztelezési emléklap stb. szerkesztése és sokszorosítása 507442 lej.

c.) Adminisztratív jellegű kiadások: (beíratás, postaköltség 303870) 385606 lej.

Jelenlegi pénzügyi helyzet: a. lejtben - bankbetétben 9811000 lej; kasszában (készpénz) 51916 lej; b. valutában: 1000 CHF + 300 DEM.

Tehát az alapítvány összvagyon ma kb. 15600000 lej.

Az elmúlt kb. egy év alatt a kuratórium hat alkalommal tartott gyűlést, a részvétel átlag 60%-os volt. A gyűléseket az előző összejevetel határozatainak és a velük kapcsolatos történések ismertetésével kezdtük. A gyűlések végén összegeztük és felsoroltuk a hozott és elfogadott döntéseket. A segélykérésekhez költségvetést,

illetve szóbeli vagy írásbeli felértékelést kérünk, hogy lássuk összegszerűen, mire és mennyit kérnek.

Az UNITARCOOP nevében négy pályázati kérelmet nyújtottunk be, eddig az Új Kézfogás-tól és az Illyés Közalapítványtól kaptunk elutasító választ. Az e téren szerzett tapasztalatok alapján a jövőben a pénzügyi forrás szerzésének ezt a módját célratörőbben és szakszerűbben kell művelni. A további tevékenységhez kérjük és elvárjuk a tiszteletbeli tagok javaslatait, beleértve a megvalósítás gyakorlati feltételeinek kidolgozását is. A magunk részéről a közeljövőre, a már folyamatban lévő tevékenység mellett, két nagyobb horderejű témára hívjuk fel a kuratórium figyelmét: a szavatai Unitárius

Központ létesítése, és egy Szociális és Egészségügyi Központ szervezése/működtetése Marosvásárhelyen. Ezen létesítmények tématerve kidolgozás alatt van. Az elképzeléseket rövidesen a kuratórium és tiszteletbeli tagság elé terjesztjük megvitatás és elfogadás végett.

Az UNITARCOOP Alapítvány elsőéves tevékenységéről szóló beszámolókat vitaindítónak szántuk.

A kuratórium tevékenységének további folytatásához, illetve kiszélesítéséhez minden észrevételt, javaslatot köszönettel veszünk.

SZABÓ LÁSZLÓ, a kuratórium elnöke

Egy középkori harangon a következő latin nyelvű felirat található: „Vivos voco, mortuos plango, fulgera flango” – „Az élőket szólítom, a halottakat megsírom, a villámokat megtöröm”. Ennek a gyönyörű templomnak a harangjai ma mintha ünnepélyesebben zúgtak volna. Ez idáig hiába hívta az élőket, kevesen jöttek, csak a halottakat sirathatta, sajnos elég gyakran, s a villámokat próbálta megtörni. Mintha naponta a költő szavait idézték volna szomorúan: „Maholnap egyedül Istené lesz a templom”. Ma viszont eljöttek nagy számban az élők: ez árván maradt kis falu lakói a Székelyföld, Erdély számtalan helységéből, Magyarországról, mindazok, akik még emlékeznek, akiknek szívük erősebben dobban, ha ehhez hasonló harangszót hallanak valaha, ha legalább álmaiban megjelenik ennek a gyönyörű világnak, szülőföldünknek a képe.

Engem a tiszteletes Úr értesítője hivatalos minőségben hívott ide, de én bevallom, nem csak úgy jöttem ide. Engedjék meg, hogy bevalljam: úgy is jöttem ide, mint második szülőfalumba. Így nevezem, mert elszakíthatatlan szálak fűznek ide: életem legszebb éveit itt töltöttem, itt alapítottam családot; Besértől Szokalig, Mihályvágástól Ijesztő-bükkig, a már nem létező futball-pályától a tekepályáig. Minden talpalatnyi területhez emlékek fűznek. Öröm volt szolgálni ezt a népet, amely keményen, becsületesen küzdött a

megélhetésért. Boldogan foglalkoztam e vidék gyermekeivel, akiket nem rontott el a modern világ káros hatása, hanem megmaradtak ártatlannak, szerénynek, akár a falu határának mezei virágai.

Egy elnéptelenedett erdélyi faluból eltávozottak mondják: „ahol va-

A SZÜLŐFÖLD HÍVÁSA

gyunk, mindenünk megvan, de valami hiányzik. Csak sírunk egy hétig, miután falunkból visszajövünk, míg elfelejtjük az otthont.” Kedves eltávozottak, biztos nektek is hiányzik ez a valami - s ezt úgy nevezzük: szülőföld. S ha visszatértek mostani otthonaitokba, s még érzitek a szülőföld varázsát, s gyermekeitek, unokáitok észreveszik, hogy valami történt veletek, meglátják a szemetek sarkában megjelenő könnycseppet, akkor beszéljétek nekik erről a faluról, meglátjátok, lelketek megkönnyebbül. Ugyanakkor kötelességetek is beszélni róla. Hogy mit mesélj szülőfaludról?

Elmondhatod, hogy a Gagy-vizének felső szakaszán, tengerszint feletti 525-550 m magasságban elterülő kis falu, mely ősidőktől lakott terület, ahogy a Máts-oltványában és Középlábon felszínre került leletek bizonyítják. Megemlítheted, hogy környékén római katonák meneteltek,

hogy a falu neve először 1478-ban szerepel írásos dokumentumokban Martonon néven, hogy a falu népe mindig támogatta népünk szabadságtörekvését: Rákóczi szabadságharca idején az Agyagásban levő Pálffy kúriába menekültek azok a kurucok Segesvár mellől, akik rajtaütöttek a labancokon, a tőlük rabolt lovakkal együtt. Az 1848-as szabadságharc leverése után az osztrák önkényuralom ellen szervezkedő székelyek egyik vezéralakja, Gálffi Mihály, a mi falunkból származik. Emléküket a kivégzés helyén Vásárhelyen a székely vértanúk emlékműve őrzi. Sőt az egyik vezető, Törő János felesége is martonosi volt, Gálffi Róza, Mihály húga, aki évekig szenvedett az osztrák börtönökben. Nincs család a faluban, aki hozzátartozóját ne veszítette volna el a két világháború idején, vagy hosszabb ideig túlélte volna az orosz fogság gyötrelmeit. Elmondhatjátok, hogy a falu már 1708-ban harangot rendelt, 1735-ban a mostani templomtól 150 m-re északra épített egy hatalmas templomot fa haranglábbal, amelyet 1903-ban le kellett bontani s épült helyette a mostani templom 1903-1906 között. A falunak már 200 évvel ezelőtt iskolája volt, első tanítóját, akinek neve a dokumentumokban fennmaradt, a Szentgericéről idejött Kuti Andrást feljelentették, mert a gyermekeket magyarul és nem latinul tanította. Elmondhatjátok, hogy kevés falu tette meg azt, amit a martonosiak, a kommunista diktatúra

kezdetén. Tiltakozásképpen a falu népe Udvarhelyig vonult az 50-es évek elején, s már kevesen emlékeznek, hogy ezért egyeseket súlyos börtönbüntetésre ítélték. Ennek a falunak 1801-ben 381 lakója volt, 1900-ban 592, 1941-ben 680, 1971-ben 379, melyből 71 ingázó és diák, ma alig 300. Mindezeket elmondhatjátok, de ezen rideg lexikális adatok mellett elsősorban arról beszéljétek, amit a szívetek, lelketek diktál: Mondjátok el, hogy Martonos lakói Tamási és Nyírő hőseihez hasonlóan keményen, konokul küzdöttek a természettel, a sivár, köves földdel, hogy abból kenyeret szorítsanak ki, ahol még a víz is probléma volt, s ebben a nehéz munkában már a gyermekek is részt vettek. Megtörtént, hogy a fronton levő családtag helyett az asszonyok fogtak kaszát, a gyermekek pedig az ekeszarvát. Mondjátok el, hogy a három korosztályt magában foglaló nagy családban a nagyszülőknek, a szülőknek még szava volt. Itt tanulta meg a gyermek a becsületes munkát, tisztességet, estiéntként nem a TV rémfilmjei károsították az ártatlan gyermekek lelkét, hanem nagyapó vagy nagyanyó gyönyörű meséi, altatói, imádságos szavai ringatták álomba. S ha gyermekeddel, unokáddal végigmész a falu kihalt utcáin, mondd el, hogy valamikor a legtöbb udvar, a két iskolaépület gyermek zajától, kacajától volt hangos, akár a téli esték a fonóba járó fiatalok dalától vagy szánkázó fiatalok vidámságától. Mondjátok el, hogy ebben a faluban aranykezü ezermesterek éltek, innen mindenütt megbecsült szakemberek, tanítók, tanárok, mérnökök, orvosok, táblabírók kerültek ki, akik mind a határon belül, mind a határon kívül elismerést vívtak ki maguknak. S ne feledjétek kifejtteni Tamási gondolatát: Valahol a Firtos lován a gondviselés elfordította a fejét. A megélhetési nehézségek miatt ez a Firtos alatti falu is fokozatosan elnéptelenedett, elcsendesedett. Az itt maradt öreg szülők min-

dig várják, ha rövid időre is, idegenbe származott gyermekeiket, s milyen öröm, ha hagyományos karácsonyi ünnepekre vagy a pünkösöd utáni majálisra, vagy a nyári szabadság néhány napjára hazaérkeznek. S milyen boldog szegény öreg szülő, ha a hazatérteket, ha szerényen is, de felcsomagolhatja, ha karácsonyra disznót hizlalhat. Elfelejtji, hogy ez milyen nehézségek eredménye, hisz a vadak miatt, ha ereje és pénze volna se tudna kukoricát, krumplit, takarmányt termelni, állatait az ólban is féltetnie kell a falut gyakran meglátogató medvéktől. De ezért sosem panaszkodik! S milyen árva, aki már nincs kihez hazatérjen, csak halottak napján a Kicsi-Mezői temetőben elégetni a megemlékezés, a kegyelet gyertyáit. És menjétek ki a temetőbe is! Ha elolvassátok a sírfeliratokat, minden névhez gyermekkorotok egy epizódja flúzdódik. Tökéletesebb lesz az emlékezés. S arra is megdöbbenve jöttök rá, hogy a már csendesen pihenők közül nagyon sokan megélhették volna ezt a mai ünnepet.

Mélyen tisztelt gyülekezet!

Engedjétek meg, hogy kegyelettel hajtsak fejet ennek a falunak a lakói előtt, akik minden nehézség ellenére itt maradtak, azon kevés fiatal előtt, akiket nem csábított el a könnyebb megélhetés reménye. Hősies helytállás ez, a mai kegyetlen világban, senki támogatására nem számítva élni, dolgozni, fennmaradni. Azt hiszem, az ilyen emberek tették igazán magukévá Vörösmarty Szózatának szellemét: „Hazádnak rendületlenül légy híve, ó magyar.”, mert a szülőföld a hazatok egy kis része. Minden elismerést megérdemelnek a falu egyházi és világi vezetői, amiért a megfigyelt seregben tartják a hitet, az optimizmust: orgonát, templomot javítanak, falutalálkozót szerveznek. Kifejezem meggyőződésemet, hitük, reményük, lelkesedésük nem lesz hiábavaló! Viszontagságos történelmünk során ismertünk válságos időszakot, de

mindig talpra álltunk. S ha az idegenben valakik úgy érzik, hogy nem bírják a megélhetés nehézségeit, kiábrándultak ennek a becsületet, tisztességet nem értékelő, elidegenedő világból, Martonos mindig hazavárja, szívesen fogadja őket. Mert a szülőföld olyan, mint az édesanya: mindig várja, átöleli hazatért gyermekét. S az itt maradtok tanúsíthatják, kemény munkával, erős hittel itt is meg lehet élni.

Bízva abban, hogy ennek a jobb sorsra érdemes falunak jövője van, Is-ten áldását kérem a gyülekezetre, Martonos népére.

FEKETE JÁNOS

(Elhangzott a firtosmartonosi unitárius templomban 1997. augusztus 2-án, a falutalálkozó alkalmával tartott istentiszteleten.)

Tordai Matyó

Ügy látom

Az élet egy hömpölygő
zúgó ár...
Sorsunk a kanyargó
nagy meder...
Iszap a múlt,
bánat a sár,
Jelenből néha
hab fakad.
Jövő a hullám, mely ringat
vagy elseper,
Kavics az emlék,

Érzem

Őszi szellő,
rozsdás levél,
Régi idő,
múltról beszél.
Lombok keze
takar röggöt...
Gyerekkorunk
már csak rege,
S ifjúságunk
kéklő Ege,
Ott pihen rég
felhők mögött.

Bepillantás a jövőnkbe

Augusztus 20-án Székelykeresztúron gyűltek össze azok a világiak (többnyire tanárok, gyülekezeti előljárók) és lelkészek a körből, akik egyházunk jelenéről és jövőjéről kívántak egymással párbeszédet folytatni. Jelenünk feltérképezését és jövőnk megálmodását segítette a Szombatfalvi József által meghívott előadó, Gary Smith Székelykeresztúr testvérgyülekezetének lelkésze, aki az Amerikai Unitárius Univerzalista Lelkészek Szövetségének az elnöke.

A Concordból érkezett előadó segítségnyújtását nagy nyitottsággal és érdeklődéssel fogadta a hallgatóság. Gyakran kérdések zápora irányította a beszélgetés fonalát. A találkozó bizonyosága volt annak, hogy a világiak részéről egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik az egyház iránt, részt kívánnak venni az egyház életében, de egyelőre még nem találták meg annak módját, és ehhez az egyház sem nyújt megfelelő segítséget.

A délelőtti előadás tolmácsa dr. Gellérd Judit volt, a délutánié én. Mint aki nem tud szerepétől szabadulni, most a kedves olvasókkal szeretném rövidítve közölni mindazt, ami ott elhangzott (az előadássorozat kétnapos feldolgozására Homoródszentmártonban került volna sor, ahol minden kör angolul tudó lelkésze hivatalos volt, azonban olyan kevesen jelentek meg, mindössze 7-en, hogy értelmetlen lett volna kétnaposra nyújtani. Így Szentmártonban augusztus 21-én 3 esperes, 3 segédlelkész és egy nyugdíjas lelkész részvételével folytak a tervezgetések.

Bevezetesként az előadó röviden bemutatta azt a folyamatot, ahogy a lelkész kezéből a „hatalom” lassan átment a gyülekezetébe. Nem a gyülekezet van a lelkészért, nem a gyülekezet segíti a lelkész munkáját, hanem fordítva. Azonban a lelkész a karmester. A jó szervezés, a megfelelő munkamegosztás a feltétele a gyülekezeti élet folytonosságának. Gary Smith elmondta, hogy az előtte szolgáló lelkész szeretett mindent önmaga elvégezni, s amikor nyugdíjba ment, senki sem tudta, hogy mit is tehet a gyülekezet életben tartása érdekében. A törés látható volt. Gary elve az, hogy a lelkészi munkát minél jobban szét kell osztani. Minél több gyülekezeti tagot von be a munkába annál gördülékenyebben megy a gyülekezet élete és annál jobban tudják értékelni egymás munkáját. A néhány örökölt bizottság mellett újakat hívott életre, jelenleg összesen 28 (!) ilyen bizottság összhangos munkája biztosítja a concordi gyülekezet színes életét. Külön bizottság felel a levéltárért, az új könyvek, kiadványok terjesztéséért, az istentisztelet szünetében az egyetemes egyházzal és más felekezetekkel való kapcsolattartásért, a pénzügyekért, az alkalmazottak fizetéséért, az egyházi épületek karbantartásáért, a gyülekezet zenei életéért, az új tagok bevezetéséért, vagy az erdélyi testvérkapcsolatért. De vannak, akik a gyülekezet tagjainak közös nyaralást szerveznek (évente 100 személy nyaral együtt), vannak,

akiknek a felelőssége szórakoztató programot, összejöveteleket, ünnepségek rendezése, vagy a társadalmi jótékonykodás megtervezése és lebonyolítása. Néhány bizottság a lelkész munkáját még közelebről segíti. Kiemelném a valláserkölcsei nevelési bizottságot amely a gyülekezet 350 gyermekének sokoldalú és felelősségteljes nevelése érdekében évente több mint száz önkéntes és fizetett személyt foglalkoztat.

Az istentiszteleti bizottság a lelkéssel és az énekevezérrel havonta ülésezik, és a gyülekezet igényeit visszatükrözve megtervezi az istentiszteletek témáját, kivitelezési módját, segít a témák kidolgozásában, az előadók, meghívott szónokok, szereplők felkutatásában, beszervezésében.

Érdemes odafigyelni arra a bizottságra, amely nevét szószerint így fordíthatnánk: „a gondoskodó kapcsolat”. Az itt munkálkodó egyháztagok a lelkész részéről előzetes „kiképzésben” részesülnek. Tevékenységük igen sokrétű. Valamely egyházközségi tag megbetegedése esetén pl. felvállalják a kórházba szállítást, magukra maradt testvéreiket rendszeresen látogatva akár karbantartási munkába is besegítenek. Ők értesítik a lelkészt, ha valamely gyülekezeti tag beteglátogatást igényelne (elkerülve ezáltal az utólagos „Pedig mennyire vártam” hangokat). Halasztást nem tűrő híradás vagy természeti csapás utáni gyors tájékoztatás és tájékozódás érdekében e bizottság tagjai irányítják „a telefon-fa” hatékony működését. Ez úgy működik, hogy az előzetes megállapodás szerint a lelkész felhív egy tagot, az újabb 6 tagot értesít, azok mindegyike újabb 6-ot 6-ot, s így minimális idő alatt kapcsolatba kerül a gyülekezet minden tagja.

A bizottságok ülésein a lelkész csak alkalmanként, saját választása alapján vesz részt. Azonban havonta jelentést kap mindegyik bizottság elnökétől, s így a gyülekezet minden gondjáról, tervéről, munkájáról tud. Ugyanakkor az elnökök havonta beszámolnak egymásnak is tevékenységükről, szükség esetén segítséget kérnek. A bizottságok fölött áll a 11 tagból álló keblitanács, amely felső fokon dönt mindenről. (A keblitanács munkálatainak előkészítésében és az ülések levezetésében részt vesz a lelkész is, de nem bír szavazati joggal.) A csodálatos, összehangolt munkát a háttérből figyelő egy jelölő bizottság, amelynek az a feladata, hogy az egyháztagokból a legmegfelelőbbeket kiválasztva és javasolva gondoskodják mindegyik bizottság tagutánpótlásáról, amelyet az üresedés vagy a klikkesedés megelőzése tesz szükségessé. Miután Gary Smith bemutatta egyházközségének e munkamegosztáson alapuló szervezettségét, már mi magunk is csodálkozva néztük saját itthoni valóságunkat: nálunk mindezt a munkát a lelkész egyedül végzi. Ezek után Gary bemutatta, hogy miként gondoskodik gyülekezete gyermekeik vallásos és erkölcsi neveléséről. Az állam és egyház teljes kü-

lönállóságának következményeként ott a lelkész nem taníthat az iskolában, így a VEN munkát kizárólag „vasárnap-i iskola” keretében végzik. A 350 beíratkozott gyermek és ifjú közül 240-270 minden vasárnap részt vesz a tevékenységeken. A gyerekek korosztály szerint vannak csoportba osztva a 18 hónapostól a 13 évesig, így egyszerre 13 oktató vezetése alatt folyik a vasárnapi tanítás. Ehhez jön még a 14-18 évesek tanítása, amely a következő 4 fő területet célozza meg: ismeret, szolgálat, kapcsolat és lelkiség. A korosztály mindegyik fiatalja szabadon választhat egy tanácsadót (mentort) a gyülekezet tagjai közül, aki végigkíséri őt a nevelési programon, és segít saját egyéni hitvallásának a megfogalmazásában, amelyet majd a program befejezése után egy istentiszteleten a gyülekezet előtt be is mutat. Ez lesz az a pillanat, amikor az ifjú felelősen dönthet, hogy kíván-e a gyülekezet önálló tagja lenni vagy sem. A vallásos nevelés nemcsak a gyermekeket és fiatalokat éri el, hanem a felnőtteket is. Ez szervezettebb formát kap az őstől, amikor is egy „Lelki otthon” nyitja meg kapuit a gyülekezet előtt. Itt az érdeklődésnek megfelelően mindenki szabadon választhat az előadások és kurzusok által bemutatott legkülönbözőbb témák közül.

A hallgatóság részéről megállapítást nyert, hogy az elhangzottak egy bizonyos része csak sajátosan amerikai körülmények között alkalmazható. A mi feladatunk az, hogy látva az ottani igényeket, és az igényeket kielégítő,

megválaszolói unitárius gyülekezeti életet, találjuk meg a mi térségünk elvárásaihoz illő formát és tartalmat.

A lelkészek részéről az is megfogalmazódott, hogy nem kapnak visszajelzést sem az istentiszteletekkel, sem a gyülekezeti élettel kapcsolatban.

Elsősorban a világiak részéről hangzott el az az igény, hogy istentiszteleteink és szertartásaink legyenek színesebbek, legyen közös ima, a gyülekezet juthasson aktívabb szerephez. Sürgős lenne felújítani egyházi énekeinket, az énekvezérlésképzést irányítottabbá és hatékonyabbá tenni. A teológiai oktatás fordítson nagyobb hangsúlyt a mai gyülekezetek igényeire, elvárásaira, a sajátos erdélyi helyzetre.

E találkozó mindenképpen szükséges és hasznos volt. De hasznosságát majd az idő mutatja meg. Az elvetett mag növekedése láthatatlan, de bő termést hozó. Ahonnan elindulhatunk, az talán a gyülekezeti tagság újraértelmezése. Ott kizárólag azok számítanak az egyház tagjai közé, akik meggyőződésből csatlakoztak ahhoz, és aktívan részt vesznek az egyház életében. Nálunk, akik unitáriusnak születtek és kifizetik az egyházfenntartást. Ha eljön az idő, hogy a gyülekezeti tagság fő szempontja nálunk is az egyén aktívága legyen, akkor hiszem, hogy mi Székelykeresztúron és Homoródszentmártonban valóban egyházunk jövőjébe pillantottunk be.

CZIRE SZABOLCS

Hiányozni fog (Tóth Katalin tanárnő emlékére)

Várható volt, s mégis megdöbbentett halálhíre; az utóbbi időben a kor és a kór vállvetve dolgozott ellene.

Hálás feladat (jó) tanárra és barátira emlékezni, ugyanakkor hálátlan is, mert könnyen a közhelyek útvesztőjébe tévedhet az emlékező.

Tóth Katalin tanárnő hosszú, sikeres életpályája, felejthetetlen, megismételhetetlen egyénisége, példaértékű életmódja azonban megkönnyíti a méltatást.

Latin-, görög- és románszakos tanárnőként először a székelykeresztúri középiskolában, majd Kolozsváron tanított, s plántálta több száz diákjának fejébe-lelkébe nemcsak a konkrét, sokszor talán élettelenedek, távolinak tűnő ismeretanyagot, hanem önzetlen bőkezűséggel továbbította az ókori bölcselők derűjét, életpaszatlatát is.

Hetvenhat éves korában még helyettesített a nagyhírű kolozsvári középiskolában, halála előtt két

héttel magántanítványt vállalt. Csupán a tanítás, a segítség élményéért. A mindenkin segítség szándékával, nagyszerű érzésével - már gyógyíthatatlan betegen - istápolta súlyos beteg barátnőjét és adta jó tanácsait minden hozzáfordulónak. Legtöbbször azt kapták tőle, amihez Tóth Katalin a legjobban értett: az élet megélésének örömét. Soha senkit meg nem bántott, sok barátja, turistatársa volt. Szerette a madarak hangját, a gombák színpompáját, a Bükk méterenként változó panorámáját - s bár neki nem használt - a napot, a verőfényt.

Minden időben, minden tiltás ellenére hű maradt egyházához, gyakorolta, megélte unitárius hitéletét. Az Unitárius Nőszövetségnek tagja, a Dávid Ferenc Egylet rendezvényeinek állandó résztvevője volt.

Szülővárosában, Tordán temették el. Búcsúbeszédében Fazakas tiszteletes úr, az egykori keresztúri tanítvány talantumos embernek, egyéniségnek nevezte, aki Teremtőtől kapott vagyont: tudását, bölcsességét, emberségét megsokszorozva adta tovább.

Nyugodjék békében!

HORVÁTH GABRIELLA

A reménység melegítő tüze

Augusztus 23-án, Pipe írásos említésének 672. évében, egyházközségünkben falutalálkozóval egybekötött ünnepségre került sor. A szószéki szolgálatot dr. Szabó Árpád püspök végezte. A falu történetének ismertetése után Burus János tanár előadása hangzott el. Orbán Melinda és a vallásórára járó gyerekek előadása után Adorjáni Károly ny. unitárius lelkész beszélt a Pipén szolgált lelkészek nevében. Ezt követően a püspök úr felavatta a Pipén szolgált és a régi temetőben elhantolt lelkészek, valamint a templom építése idején szolgált gondnok nevét megörökítő, és a millenniumi márványtáblát. A lelkési lak irodájában Gyulai Zoltán-emlékkiállítás és Páll Péter képzőművész szobor- és festészeti kiállítását tekinthették meg a hazalátogatók. A Wayland Ma testvérgyülekezet lelkésze és a Begnins svájci település pipei barátai is megtiszteltek jelenlétükkel. A 65 átlagéletkorú gyülekezet életében nagy eseménynek számított az ünnepség. A gyülekezet közös összefogással, közmunkával is készült a találkozóra. Rüszt Cloos Jenő a templomot szép fehérre meszelte és javítási munkákat is végzett. A faluban híd- és útjavítást végeztünk. Ifj. Orbán P. Sándor vállalkozó szervezésben nyújtott segítségét ez alkalommal is megköszönjük, ugyanitt köszönetet mondunk Tartler Ellának és ifj. Bálint Mihálynak nemeslelkű adományaikért. Az esemény kapcsán az egyházközség történetéről nyomtatásban megjelent kis ismeretterjesző füzetecske nagy népszerűségnek örvendett. A megyei sajtóban és rádióban is visszhangra talált e sikeres egyházi rendezvény. A reménység melegítő tüze a megdermedt jelent olvasztja fel a jövő látképe előtt. Isten szeretete legyen mindannyiunkkal.

SÁNDOR SZILÁRD

VALLOMÁS 40 ÉV MUNKÁJÁRÓL

Felejthetetlen számomra 1945 január hava, amikor magánvizsgázó kulákgyermekként először léptem át a Kosuth utcai vallásterem küszöbét. Itt vizsgáztam először hittanból, itt találkoztam először Erdő János tanár úrral, aki biztató szavával, meleg tekintetével bátorított. Ez az első vallásvizsga, az első találkozás meghatározta egész életemet, kötésemet az Egyházhoz.

Középiszkolás diákként az Unitárius Lányok Munkaközössége volt második otthonom. Itt hetente találkoztunk, előadásokat hallgattunk, ünnepélyeket szerveztünk. Itt tanultunk meg a nagyoktól szavalni szavalóversenyeken, közönség előtt szerepelni, énekelni. Itt tanultuk meg, hogy az unitárius ifjú nem ismer lehetlent. Szimbólumunk a hóvirág volt. Az a kis virág, amely a fagyos rögöt áttöri, hogy a tavaszt hirdesse. Félévi értékelő összejevetelünkre felkutatott a Hója erdejét hogy egyetlen szálát asztalunkra tegyünk. Mindenre képesek voltunk csakhogy szeretett tanárunk elismerését elnyerjük. Érettségi vizsgánk után ezzel bocsátott utunkra: „Az élet bárhová állítja, tehetségük, tudásuk szerint a legtöbbet adják, így álljanak helyt bárhol, bármilyen körülmények között.”

1953-ban házasodtunk össze férjemmel Torockón. A társadalmilag üldözött lelkész és az osztályellenség kuláklány. Nehéz idők voltak. Torockó addig gazdag egyházközség volt; az egyház erdeje biztosította a lelkész s a kántor fizetését. Az államosítás után tudatosítani kellett az emberekben, hogy ezután az ő kötelességük fenntartani az Egyházat. A családlátogatások során a beszélgetések erről folytak. A falu módosabb emberei, a presbiterek mind kuláklísta-ra kerültek. Nikodémusként csak este látogathattuk őket, még így is az összeesküvés vádjá fenyegetett. Házasságkötésünk után egy évre megszületett első kislányunk. A sok izgalom miatt - férjemet állandóan molesztálták - elvesztettem a tejemet, a gyermeket mesterségesen kellett táplálni. A faluban nem volt orvos, így azon vettem észre magam, a tapasztalatot átadva, a kismamák tanácsadója lettem a mesterséges táplálás terén. Bizalommal for-

dultak hozzám, boldog voltam, ha segíthettem. Közben meghalt a kántorunk, Útő Béla. Férjem rám nézett: te tanultál zongorázni, próbáld meg az orgonát!

Torockószentgyörgyön kedves kollegánk, Gál Gyula és felesége, a híres Péterffy család lánya, Nutka néni szolgáltak. Ők voltak példaképünk, tanácsadónk. Kölcsön kaptam a korált, megtanultam pár éneket játszani, csak énekelni nem mertem egyedül. Konfirmáló csoportunkban jó hangú lányok voltak. Magam mellé ültettem őket az orgonához, így bátrabb voltam. Velük aztán népdalokat, kurucnótákat is tanultunk. A legnagyobb elégtétele a nyáron az volt, hogy Torockón járva, találkoztam egykori énekeseimmel, s az egyik csillogó szemmel újságolta: Papnéni, én az unokámat is megtanítottam a Rákóczi Ferenc imádságára, amit 40 évvel ezelőtt tanultunk! Kezdetből fogva elsőrendű kötelességemnek tartottam a templombajarást. Torockón hetente háromszor reggel 6 órakor is volt préces. Gyermekeink körében templomlátogatási versenyt indítottunk, úgy éreztem, én sem hiányozhatom. Kevés olyan templomi szolgálata volt a férjemnek, amelyen én nem vettem részt. Torockón a nagy ünnepeken igyekeztem mindig népviseletbe öltözve Úrvacsorát venni, hogy ösztönözsem asszonyainkat a gyönyörű ruhák viselésére. Segítettem az érdeklődő idegeneknek a falu és népviselete megismerésében. Dr. Nagy Jenő akkor készítette a torockói népviseletről szóló dolgozatát. Starmüller Géza a torockói vasmunkák díszítőelemeiről készítette diplomadolgozatát. A híres Kabai kerámikus ekkor készítette az úrasztali vázát, amely most is a templomot díszíti. Gazdasági szempontból rendkívül nehéz évek voltak. Mivel papíron az egyházközségnek földje volt, a lelkész nem kapott élelmiszerjegyet. Így a kenyeret és cukrot édesanyám küldte postán az ő szűkös adagjából. A feketepiaci árat nem tudtuk megfizetni.

1957-ben püspöki kinevezéssel Brassóba mentünk. Itt született, beköszöntönk után öt napra, Eszter lányunk. Az akkor iparosodó Sztálinváros tömegesen vonzotta a szé-

kely fiatalokat. Így az Egyházközség lélekszáma rohamosan gyarapodott. A hívek nagy lelkesedéssel fogadták fiatal lelkészüket. Elődünk, dr. Kőváry Jakab évekig beteg volt, így munkáját nem végezhetette kielégítően. Ekkor férfiakoztak az egyház épületébe illegális szervezetek és magukat hazafinak nevező egyének, akik az egész egyházra nagy bajt hoztak. Brassóban az első évben nagy lendülettel láttunk munkához. Az első és legfontosabb feladat a beköltözött családok felkutatása volt, hogy mint unitáriusok el ne vesszenek. Ebben a munkában én nem vehettem részt a magam és kislányom betegsége miatt. De lelkészüknél álltak a presbiterok és körzetfelelősök, akik elkísérték felderítő útjain. Hangsúlyozom, hogy ez akkoriban nem volt veszélytelen vállalkozás. A fiatal lelkésznek s az újszülöttet sok kedves asszony látogatta meg, s így az én kapcsolataim is alakulni kezdtek az új hívekkel. Brassóban a templomépítés idején még az 1930-as években erős nőszövetség működött. Vezetője Preiszner Péterné Kilyén Etelka tanítónő volt, aki még az '50-es években is buzgó tag volt, akivel sokat beszélgettem a régi nőegyleti munkáról. Éltek még a templomépítő nőegyleti tagok közül többen, akik bátran vállalták a feladatokat. Az első nagy lendületet a szomorú 1958-as év megbénította. A lelkészi család s a gyülekezet csak nehezen tudott újra munkába kezdeni. A templom volt az egyetlen hely, ahol találkozhattunk. Itt próbáltuk a híveket kizárólag vallásos rendezvényekkel összetartani. Ekkor alakult meg a vegyes dalárda. Vezetését vállalom kellett, bár akkor már munkásként a cukorkagyárban dolgoztam 3 műszakban. A családlátogatás volt legfontosabb munkánk. Egy nagyobb összejövetelen, a külvárosban, született meg a gondolat, hogy szervezzünk családi teadélutánokat. Így aztán vasárnap délutánonként összegyűlt egy-egy szomszédság, rokonság, ahol 10-15 vendéggel együtt énekeltünk egyházi énekeket és bibliamagyarázatot hallgattunk. A szerény adományokat összegyűjtve vásároltuk meg az első írásos garnitúrát, egy elszegényedett hölgy ebédlőfüggönyét, terítőjét. (Igaz, hogy mikor egy öreg presbiter meglátta, azt mondta, hogy az ő falujában ebből a vászonból lábravalót készítenek!). Lassan, hosszú évek munkájával sikerült meggyőzni az embereket arról, hogy mi az igazi érték. Tudatosult az, hogy ha a hívek adományozni szándékoznak az egyháznak, kérdezzék meg a lelkészt vagy a lelkésznet, hogy mire van szükség? Főként szűkös időkben az ajándék nagyobb örömet okoz a családban is, ha hasznos. Így a konfirmáló csoportokkal már Adventben szeretetvendégségeket tartottunk. Így megismerték egymást a szülők, keresztszülők, és megbeszéltük a csoport ajándékát is. Idejében megrendelhetjük a Sütő családtól a faragott függönytartókat, csillárokat, festett bútorokat vagy az Agyagfalván készült szőtteket. Évekig megrendelői voltunk a kőrösfői Péntek Kata néninek, akinél folyószámlánk volt. Rengeteg áttört mintájú terítőt rendeltünk nemcsak az egyháznak, hanem egyéni ajándékként a konfirmáló gyermekeknek a keresztmamák részéről. Így sikerült bevonni a családokat a szép kézimunkák terjesztésébe. A korondi Molnos Jóska évekig a pincében tartotta cserepeit; nemcsak a templomnak, de sok hívünknek is szereztünk, vásároltunk tőle szép népi kerámiát a giccsestüvegvázákat helyett. A művirág elleni küzdelem is hosszú

évekig folyt. Szószékről és magánbeszélgetésekben próbáltuk meggyőzni híveinket a természetes élő virág szépségéről, a velejáró tiszta és állandóan gondozott benyomásról, amit a porosodó művirággal ellentétben kelt. Egy fenyőág, egy őszi gally szebb, jelképeesebb, mint a művirág.

1966-ban kántorvizsgát tettem és a nyugalomba vonuló Fekete Lajosnétól átvettem az énekvezetést. Ekkor építettünk orgonát a templomba. Sikerült egy 30 tagú férfidalárdát is összetoborozni. A dalárda hosszú éveken át az egyházi élet mozgatóereje volt. A tagok minden egyházi munkában élen jártak. A passióénekléssel több egyházközségben szerepeltünk sikerrel. Igen fontos feladatunk volt a gyermekek vallásos nevelése, a vallásórákra való beszerzése. Ezen a téren, a legnehezebb időkben, amikor a pionirokat kizárták a szervezetből, ha templomba jártak, még - is szép eredményeink voltak. Mint énekvezérnek, a vallásórák fele az enyém volt, és sokat énekeltünk együtt. Ünnepeinkben 80-100 gyermek gyűlt össze, nem tudtuk, hogy vonjuk össze műsorainkat, hogy mindenki szerepelhessen, s mégse legyen túl hosszú. Sok tehetséges gyerek bontogatta itt a szárnyait, akik később a népdaléneklési versenyekre is eljutottak. Igen fontos volt a gyermekjellem fejlődése szempontjából, hogy kicsi korában megszokja a szereplést, legyőzze a fellépési gátlásokat.

Szeptember elején a beiratkozáskor sok családot felkerestünk és igyekeztünk meggyőzni a szülőket, akik más iskolába akarták íratni gyermeküket, az anyanyelven való tanulás fontosságáról. Úgy hiszem, ez ma is talán még fontosabb feladata a lelkészházaspárnak.

1990-ben újrászerveztük a nőegyletet. Ez nem volt nehéz feladat, hiszen asszonyaink addig is részt vettek az egyház munkájában, de most ezt szervezett keretbe kellett foglalni. Mindjárt beláttuk, hogy az egyház egyetlen tanácssterme kevés, sok újonnan alakult szervezet is igényelte s mi boldogan bocsátottuk rendelkezésükre. Elhatároztuk a padlástér kiépítését a nőegylet számára. Nagy közmunkát végeztünk (mesterek, kőművesek stb. dolgoztak). A kertben sült a mititjé, ami a mészárosok adománya volt, sült a pogácsa, sör is került, ment a munka. Rendezvényeink bevételeiből könyvespolcokat, székeket vásároltunk, szépítettük a Kuckónkat, ahol otthonosan, jól érezhettük magunkat. Nőegyletünk a város minden rendezvényén képviseltette magát. Többen beléptünk a brassói magyar dalárdába, más magyar művelődési szervezetekbe is, vagy támogattuk tevékenységüket. Brassóban a kettős kisebbségi sorsban csak úgy maradhattunk meg, ha igaz lélekkel képviseltük a jézusi szellemet. Mindig kerestük a kapcsolatot a többi egyházzal, akikkel igaz keresztényekként együtt dolgoztunk. Lelkészkollegáinkkal, lelkésznet-társainkkal családirag is jó barátságban voltunk. 1993. október 1-vel nyugalomba vonultunk az akkor már súlyos beteg férjemmel. Még az év novemberében áttelepültünk Németországba gyermekeinkhez. Öt hónap múlva férjem elhunyt. 44 éven át szolgáltuk együtt Egyházunkat.

Brassó, 1997 szeptember.

MÁJAY CECÍLIA

A NŐSZÖVETSÉG ÉLETÉBŐL

Nagyszeben

1997. július 27-én megalakult Nagyszebenben az unitárius nőszövetség. Az alakuló gyűlésen 14 unitárius nőtestvér jelent meg, s egyhangúlag megszavazták a Nagyszebeni Nőegylet életbelépését. Ahhoz, hogy a nőegylet létezzen és munkáját véghez tudja vinni, a gyűlés résztvevőinek megegyezése alapján havi tagdíjként minden személy 500 lejt fizet.

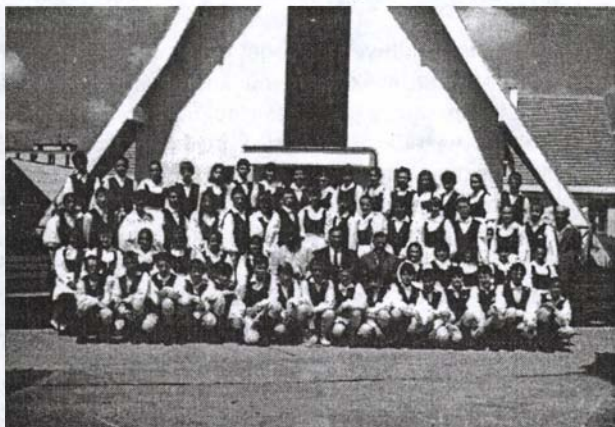
A nőszövetség elnökévé Sonn Éva-Julianát javasolta Barbat Rodica, aki elmondta, hogy a jelölt sokat tevékenykedett, pl. az Őkumenikus Világ Imanap megszervezésén, részt vett a körü gyűlés nőegyleti találkozásán és az UNOSZ szervezte évi találkozókon.

A nőszövetség tagjai megfogadták, hogy segíteni fognak és mindent megtesznek, hogy a nagyszebeni nőegylet fennmaradjon.

SONN ÉVA-JULIANA

Székelyudvarhely

1997. június 22-én, gyönyörű napsugaras vasárnap délelőtt, a székelyudvarhelyi 2. sz. unitárius egyházközség templomában 61 ifjú hitéről vallást tett. Ők az elsők, akik iskolába lépésüktől kezdve hivatalosan vallásos nevelésben az iskolában részesülhettek. Heti órarendjükbe beirhatták a vallásórát, hiányzásait a lelkészek számon kérték, s elért eredményeiket a többi tantárgy mellett nyilvántartották.

Alapos felkészítésben részesültek. Az első hat évben Varga István hitoktató lelkész, a hetedik évben a konfirmációra Rűsz Domokos lelkész készítette fel az ifjakat. A konfirmálók világos feleleteket adtak. Meggyőződéssel vallottak Isten egységéről, Jézusról, mint példaadó legfőbb tanítómesterükről, a tanítványok és apostolok hűségéről, az anyaszentegyházról, a tízparancsolatról, melynek betartása minden vallásos embert egyformán kötelez, a bűnről és bűnbocsánatról, ünnepeinkről, egyházi szertartásainkról, egyházalapító első unitárius püspökünkről, Dávid Ferencről, aki mély meggyőződéssel vallotta: „Egy az Isten”, a tordai országgyűlés határozatáról mely 1568-ban első ízben mondta ki a vallásszabadságot, va-

gyis, hogy mindenki azt a vallást gyakorolhatja, amely hitével leginkább megegyezik, vallásáért senki se szidalmaztassék, a hit Isten ajándéka.

A zsúfolásig megtelt épülő új templomunk ez alkalommal is kicsinek bizonyult. Nem csoda, mert a két Homoród mellől a Gagy, Nyikó, Küküllő mentéről Székelyudvarhelyre beköltözött unitárius családok gyermekei voltak az első konfirmáló ifjak új templomunkban. E felejthetetlen ünnepségre eljöttek a nagyszülők, keresztszülők, rokonok, ismerősök, akik mind a szép feleletekben, mind a székelyruhába öltözött ifjakban gyönyörködtek. A mellett ülő egyik Nyikó menti nagymama megjegyezte: „A mostaniak többet tudnak mint mi. A káté kérdéseire ma is megtudok válaszolni, de ők az apróbetűs szöveget is megtanulták, szépen tudják! Boldog vagyok, hogy az unokám többet tud mint én akkor”. Jó volt hallani ezt az őszinte, szívből fakadó vallomást.

Rűsz Domokos lelkész egyházi szónoklata, Varga István hitoktató lelkész üdvözlő szavai szerves részét képezték az egész ünnepségnek. A konfirmáló ifjak meghatódva részesültek első alkalommal a Jézusra emlékeztető úri szent vacsorára.

Unitárius egyházunk iránti hűségükről tett fogadalmuk, a konfirmációi emléklap, az unitárius címer, a konfirmáló ifjak köszönő szavai tették teljessé, felejthetlenné életük első vizsgáját. Kívánjuk, hogy az elkövetkező életvizsgáik ehhez hasonlóan jól sikerüljenek, mindig minden körülményben álljanak meg a hitben, állják meg helyüket az életben.

BÁRÓ HAJNALKA

A BÉKESSÉG SZIGETE

Az idén, 1997. augusztus 4-9. között most már negyedik ízben tartottuk meg a személyiségfejlesztő-önismereti tanfolyamunkat, amelyet az UNOSZ kezdeményezett s akkor egyedülálló mozzanat volt a mi egyházunkban. Azóta is közös akarrattal együtt dolgozunk Rosca Bonczos Zsuzsa pszichológusnő vezetésével. Már az első év óta a homoródszentmártoni Ifjúsági Házban létrejött lelki közösséget Békesség Szigetének hívjuk, amelyről úgy gondolom, hogy csak a ház biztosította otthonos légkörben, a szentmártoni tájak szelíd, fennkölt környezetében tud eredményesen működni.

Tanfolyamunkon olyan nőszövetségi tagok vesznek részt, akik valamilyen módon érintkeznek a szociális munka vetületeivel, és azon személyiségi tulajdonságok ismeretét és fejlesztését tűzte ki célul, amelyek alkalmasabbá tesznek erre, mint az empátia, a pozitív elfogadás, a kommunikációs képességeink fejlesztése. Lélektani gyakorlatokat végzünk, hogy saját élményeink feldolgozásán keresztül elérjük azt, amit a Békesség Szigete célban vett. A gyakorlatokban megéljük társaslény mivoltunkat, és ezáltal közösségibb lényvé válunk. Minél mélyebben ismerjük önmagunkat, annál toleránsabban és alázatosabban tudjuk szolgálni társainkat, úgy hogy nem érezzük magunkat áldozatnak. A lelki gyakorlatok emberibb emberré csiszolnak.

Most megszólaltatom a Békesség Szigete „lakóit”, a tanfolyam résztvevőit, hogy érzékeltessem, kinek mit jelent külön-külön az a lelki közösség amelyről az elején szóltam.

Csomós Gizella (Kolozsvár): „Az együttlétet, a problémák megoldását.” Kiss Rozália (Lokod): „A talpraállást, a buktatók után.” Zsakó Erzsébet (Kolozsvár): „A második otthonom, és nagyon szeretném, ha mások is részt vennének ilyen tanfolyamokon és ilyen érzésekben lenne részük.” Ferenc Irénke (Segesvár): „A szeretetet, a megbékélést”. Tompa Marika (Marosvásárhely): „Mindig megújuló erőt ad a keresztem hordozásában”. Paskucz Viola (Kolozsvár): „Egy olyan nyugalmi pontot, ahol az egymással való találkozás igazi élményt jelent, ahol minden résztvevő feltöltődik szeretettel, egymásra figyélssel, nagy-nagy lelki békével”. Bulbuka Szende (Kolozsvár): „A szeretetet és az összetartozást”. Zilahy Zsófia (Kolozsvár): „A Békesség Szigete megfogja a kezemet és feleml”. Gál Viola (Homoródszentmárton): „Dupla kulcsot jelent, az egyéni és közösségi élethez.” Ruzs Kató (Marosvásárhely): „A szeretetet, a megnyugvást, a biztatást a nehézségek elviselésére.” Bogdán Ilona (Sepsiszentgyörgy): „Olajozást, hogy a lelkem jobban működjön tovább.” Andorkó Rozália (Vargyas): „Olyan mint egy ékszer, amelynek az alapszíne komoly, de mélységesen emberi, és amely tündöklő fényét nemcsak rám ragyogtatja, hanem embertársaimra is.”

A tanfolyam idején gyakran éltük meg a másságot. Ez a másság feltör a vallomásokból is, de ezt ma már a Békesség Szigete „lakói” tudatosan élnek meg és elfogadják.

Az idén is a megnyitó és elköszönő áhítatot Krizbai Béla homoródszentmártoni tiszteletes úr tartotta. A program keretében elhangzottak a pszichológus nő és Paskucz Viola előadásai. Meglátogattuk a kénosi nőszövetség tagjai fogadtak bennünket és beszámoltak tevékenységükről. Ötlebörzét is szerveztünk, munkánk továbbfejlesztése érdekében.

Hazautazásunk előtt mindannyiunk kívánsága az volt, hogy Isten segítségével tovább folytathassuk ezt a tanfolyamot, amely nekünk, segítő foglalkozásúaknak, valóban felmérhetetlen lelki támaszt ad. Külön hálások és büszkéek vagyunk arra, hogy ez a pszichológiai tanfolyam unitárius egyházunk támogatásával jött létre, és mi lehettünk az első feccskék.

ANDORKÓ ROZÁLIA

Nőszövetségi Közgyűlés Vargyason

Unitárius nőszövetségeink 1997. évi Közgyűlését szeptember 7-én Vargyason tartottuk. A Közgyűlés időpontját és helyét az 1996. szeptember 8-án Székelykeresztúron tartott Közgyűlésen határoztuk meg. A Közgyűlésre meghívót küldtünk valamennyi egyházközségbe, és külön levélben kértük fel lelkészeinket, hogy támogassák asszonyaink, lányaink képviselőinek részvételét ezen a fontos megnyilvánuláson.

A Közgyűlésen a vendéglátó vargyasi egyházközség több mint 30 nőszövetségi tagja mellett 223 küldött vett

részt 50 helyséből. Külön örömünkre szolgált, hogy jelen voltak a leányegyházközségek és a szórvány képviselői (Botfalu, Száldobos, Kisadorján, Uzon, Dés, Nagyernye).

A munkálatokat az előre meghatározott időrendet pontosan betartva bonyolítottuk le. A reggeli áhítat (Ferenczi Enikő lelkész) után Kovács István köri jegyző, Andorkó Ferenc vargyasi lelkész és Andorkó Rozália, a vargyasi nőszövetség elnökének üdvözlő szavai következtek, majd a székelykeresztúri nőszövetség elnöke adta át az UNOSZ vándorabroszát, amely egy évre a vargyasi nőszövetségnél marad. Az elnöki megnyitót Zsakó Erzsébet tartotta.

Az egyházköri nőszövetségeinek tevékenységét az elmúlt egyéves időszakban Balázs Katalin, Benedek Enikő, Jakab Éva, Kovács Éva és Bogdán Ilona ismertették. Az UNOSZ munkáját összefoglaló jelentést Paskucz Viola olvasta fel. A választmány megüresedett helyeire a résztvevők nyílt szavazással Kovácsné Maksay Magdolnát választották meg kolozsvári alelnöknek, Kisgyörgy Júliát a maros-küküllői egyházkör felelősének, Fülöp Juditot és Benedek Enikőt a cenzori testületbe.

Szabó Magda elnök ünnepélyes keretek között adta át az örökös tagságot igazoló oklevelet nyugdíjba vonuló lelkészeink feleségeinek.

Az ünnepi istentiszteleten a szószéki szolgálatot - az UNOSZ hagyománya szerint - nőlelkész, Pap Mária szentiványlaborfalvi tiszteletesasszony végezte.

Szeredai Noémi, Isten és emberközelség című pályadíjnyertes előadása után a témához tartozó és az előadó által összeállított ünnepi műsor következett a vargyasi vegyeskar és a vargyasi nőszövetség szavalóinak művészi tolmácsolásában.

A nőszövetségek tevékenységét és az előttünk álló feladatokat érintő kérdéseket 24 munkacsoportban vitatták meg, és az itt elhangzott javaslatok lapján állították össze a szaktestületek vezetői a határozati javaslatot, amelyet a Közgyűlés résztvevői nyílt szavazással fogadtak el.

A résztvevők hosszas vita után meghatározták a jövő évi Közgyűlés időpontját, egyeztetve a köri gyűlések és az Egyházi Főtanács programjával. Adorjáni Gyöngyvér, az úrmösi nőszövetség elnöke tolmácsolta nőszövetsége meghívását a jövő évi Közgyűlésre. Tehát a következő Közgyűlés 1998 júliusában Úrmösön lesz.

A vargyasi kultúrotthonban rendezett közebéden csaknem 300 jelenlevő vett részt. Azok a vendégek, akik csak hétfőn, szeptember 8-án tértek haza, megtekintették Vargyas község neves fadaragóinak, festőművészeinek kiállított munkáit és Andorkó Ferenc lelkész és Andorkó Orsolya vezetésével megismerkedhettek Vargyas történetével: múltjával és jelenével.

Az UNOSZ választmánya és általában a jelenlevők véleménye szerint a Közgyűlés munkálatai eredményesek voltak és a vendéglátó vargyasi egyházközség és nőszövetség mindent megtett azért, hogy a résztvevők maradandó élménnyel térjenek haza.

PASKUCZ VIOLA UNOSZ titkár

Az ODFIE 1997. évi nyara

Az erdélyi unitárius ifjúság és az Unitárius Egyház ifjúsági szervezete, az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet az alábbiakban számol be ez évi nyári rendezvényeiről:

1. A rendezvények közül időrendben az első a **Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet I. Vezetőképzője** volt Homoródfürdőn. A rendezvényen a 70 egyházközségi egyleti vezető elsősorban szervezeti alapképzésben részesült és az egyleti munka sajátos kérdéseivel szembesült. Az első két, plénum előtt tartott előadásban Nagy Zsolt, az RMDSZ Ügyvezető Elnökségének ifjúsági al-elnöke politikai, Kali Zoltán, a Magyar Ifjúsági Tanács elnöke pedig szociológiai alapismeretéről beszélt. A kiscsoportos foglalkozások témái és vezetői a következők voltak: csoportmunka - emberi viszonyok - Antal Attila, az Országos Magyar Diákszövetség elnöke; szervezetvezetés és rendezvényszervezés - Nagy Zsolt; beszédtechnika - előadói készségek - Ferenczi Rita egyetemi tanár; szervezeti ügyvitel (iratkezelés, pénzügyvitel, kommunikáció stb.) - Kali Zoltán. Harmadik közös előadásként Antal Attilától hallhattunk adatokat az 1989 utáni romániai magyar ifjúsági szervezetek alakulásáról és működéséről. A sajátos egyleti kérdésekbe Kovács Sándor ODFIE-történetéről szóló előadása vezetett be. Ifjúsági egyletünk közelmúltjáról volt vezetői (Kovács István, Kovács Sándor, Kelemen Levente) emlékeinek felelevenítése által alkothattunk képet. Végül Balázs Sándor szentgericei és Székely Miklós kövendi lelkész előadását hallhattuk a lelkész és az egyházközség vezetősége véleményéről az ifjúsági mozgalommal kapcsolatban.

2. Július 13-21. között zajlott le a Romániai Unitárius Egyház és az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet közös szervezésében a **IV. Magyar Unitárius Ifjúsági Szórványtábor** (sorozat) a ket- tős kisebbségben élő fiatalok nemzeti és vallási azonosságutadának erősítésére. A szórványtáborok szervezését előkészítő tavalyi gyepesi műhelyképzésen a homoródszentpéteri, oklándi, városfalvi és olthévízi résztvevők vállaltak ez év nyarára táborrendezést. A Lupény, Petrozsény, Petrila, Vajdahunyad, Déva, Zalatna, Nagybánya, Dés, Beszterce, Szászánadas, Fogaras, Nagyszeben és Bukarest szórványvidékekről toborzott 52 fiatal a négy táborhelyszínre korcsoportok szerint osztottuk szét.

A táborok naponkénti programjának alapját a rendezők és meghívott szakemberek által vezetett célszerű nevelői csoportfoglalkozások képezték, a következő összetételben: vallásórák, reggeli áhítatok és esti imák; anyanyelvi foglalkozások (fogalmazási, helyesírási és beszéd-készség-fejlesztő gyakorlatok, szókincsbővítés, népköltészet, gyermekirodalom stb.); történelmi tárgyú foglalkozások (regék és mondák ismertetése, hely- és nemzet-történeti

előadások); lélektani vonatkozású bibliodráma és személyiségfejlesztő csoportmunka; kézügyességi foglalkozások (agyagozás, linóleumművészet, rajzolás, ismerkedés a népi kézművességgel). Az előbbieket mellett egy-egy egész napos kirándulás, fürdőzés, közös tánc, táborút melletti népdaltanulás, valamint - Oklándon - tábortábori újságszerkesztés tarkította a menetrendet. A táborozóknak alkalmuk nyílt közelebről beleszólni a falusi és egyházközségi élet számukra kevésbé ismert szokásaiba, mindennapjaiba. A táborokat a dr. Szabó Árpád püspök és András György előadótanácsos urak által tartott istentiszteleti szertartások után bemutatott ünnepi műsorok, a táborban tanultak alapján összeállított vetélkedők, díjak és emléktárgyak kiosztása, valamint összegző-kérdéskérdő zárta.

Az alábbiakban had soroljuk fel a főszervezők nevét: Zsigmond Kinga Réka lelkész, Csomor Gyöngyvér tanítónő, Székely Katalin, Tankó Gyula ifjak a helybeliek, illetve Czire Alpár és Bálint Róbert az ODFIE részéről Homoródszentpéteren; Kelemen Levente lelkész, Kelemen Éva tanárnő, Makkai Katalin, Máthé Kinga, Harmath Erzsébet, Makkai Csaba ifjak, illetve Bence Ilona, Koppándi Botond és Réti Kinga Oklándon; Bíró Barna lelkész, Bartalis Katalin tanítónő, László Csaba diák, illetve Ferenczi Enikő és Koppándi Zoltán Városfalván. Török István lelkész, Török Melinda tanárnő, Lakatos Csilla, Lakatos Sándor, Szász Csaba ifjak, illetve Gyerő Dávid és Solymosi Zsolt Olthévízen. A mindenik táborhelyszínen megismétlődő foglalkozások és az azt vezető meghívott szakemberek a következők voltak: filmnézés és -megbeszélés - Mayer Erzsébet budapesti magyar szakos tanárnő és filmkritikus; agyagozás és linóleumművészet - Veres Péter székelyudvarhelyi muzeológus; népi kézművesség-ismertető foglalkozás - Bardócz-Tódor Enikő főiskolai hallgató; népi játékok - dr. Bardócz-Tódor András a budapesti székhelyű Országos Közoktatási Intézet Felnőttoktatási Csoportjának tudományos munkatársa; bibliodráma - Kelemen Levente oklándi lelkész. A táborok lefolyásának összehangolását dr. Bardócz-Tódor András és Szabó László kísérelték meg. A fentiek mellett köszönetünket fejezzük ki a felsorolásban nem szereplő, de a technikai szervezésbe és a foglalkozások kivitelezésébe besegítő helybeli ifjaknak és idősebb személyeknek.

Összegzőképpen megállapíthatjuk, hogy a megfelelő szakmai kivitelezésű tábori foglalkozások nagy része élményszerűen érintette meg a résztvevőket, és remélhetőleg maradandó nyomot hagy bennük. Másfelől, a szervezési csapatmunka a rendező ifjúsági egyletek életében összekovácsoló tényezőnek bizonyult, de a táborok ideje alatt egy kicsit megpezsdítette az egész egyházközséget. Várjuk a jövő évi eredményes folytatást.

3. Az ODFIE augusztus 14-17. között a Brassó megyei Ürmösön szervezte meg a **XXI. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferenciát**, egybekapcsolva a szervezet évi **Küldöttgyűlésével**, amelyen 76 egyházközségi ifjúsági egylet képviselőjében 520 ifjú vett részt. A Konferencia témáját a Választmány „A világ unitarizmusa ma: kik és milyenek a 'testvérek'?” fogalomkörben határozta meg.

A konferencia első mozzanatát a megnyitó istentisztelet képezte augusztus 14-én 18,30 órakor. A szószéki szolgálatot Bartha Alpár ODFIE-elnök végezte. Elnöki megnyitója után dr. Szabó Árpád püspök, Máthé Sándor háromszék-felsőfehéri esperes, Adorjáni Levente helybeli lelkész és Ráduly Róbert parlamenti képviselő köszöntötték a konferenciát. Ezután orgonajáték következett: Bódi Katalin, az ürmösi ifjúsági egylet elnöke Bach-menüetett adott elő. A templomi ünnepély programismertetés zárta. Az istentisztelet után a templomkertben került sor az Ürmös szülőte, dr. Erdő János püspök emlékére faragott kopjafa felavatására, amelyet a konferencia alkalmából állított az ODFIE és az ürmösi ifjúság. Az esti órákban a kultúrotthonban az ürmösi ifjúsági egylet mutatta be műsorát: kórusműveket, népi táncot és a Jókai Mór „A nagyenyedi két fűzfa” című kisregénye alapján készült Méhes György-színjátékot.

NYILATKOZAT

Augusztus 15-én, pénteken a Solymosi Zsolt teológiai hallgató által tartott reggeli áhítat után a templomban került sor az első előadásra: dr. George Williams egyetemi tanár „Az észak-amerikai unitárius univerzalizmus és a keleti unitarizmus” c. előadását felesége, dr. Gellérd Judit tolmácsolta. Az előadást rendkívül színessé tette és szerencsés módon egészítette ki a David Keyes amerikai unitárius lelkész által vezetett kaliforniai unitárius csoport több témát érintő közreműködése. Az előadásokat a hagyományos kiscsoportos megbeszélések és feldolgozások követték az iskola tantermeiben, majd, újra a templomban, közös összegzés következett. Ebéd után a kultúrotthonban került sor az ODFIE évi szervezeti életének legfontosabb eseményére, a Küldöttgyűlésre. Az ODFIE legfőbb törvényhozói és kormányzati testülete ülésének napirendi pontjait a szervezeti és működési kérdések képezték. Az est programja táncházzal és tábortűz melletti énekléssel zárult.

A szombati (augusztus 16.) napot Czire Alpár alelnök imája nyitotta meg. A konferencia második előadását „Az európai unitarizmus” címmel Alan Williams angliai egyetemi tanár tartotta, majd kiscsoportos feldolgozás és közös összegzés következett. A délutáni órákban az immár hagyományossá vált vetélkedő az egyházkörök képviselő csapatai között fergeteges sikernek örvendett. Este a kultúrotthon szórakozási programnak és bulinak adott helyet, amelyen az előadásoktól eltérően mindenki jelen volt.

Vasárnap, augusztus 17-én a reggeli órákban választás útján került a tavalyi Küldöttgyűlés óta a Választmányban megüresedett tisztségek betöltésére, valamint az új főtitkár megválasztására. Ez utóbbi lényegében az előző főtitkári mandátum újabb két évre szóló meghosszabbítása lett. A záróünnepély keretében szolgáló istentiszteleten Zsigmond Kinga alelnök prédikált. A választás eredményeinek ismertetése és a konferencia zárónyilatkozatának felolvasása után zárdtak a XXI. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencia munkálatai.

4. Időrendi sorrendben utolsó nyári rendezvény: a háromszéki, közelebből erdővidéki Nagyajta adott otthont augusztus 29-31. között a **Dávid Ferenc Ifjúsági Egyletek I. Színjátzó-találkozójának**. A találkozózn 12 ifjúsági egylet színjátzó csoportja mérte össze tudását és tehetségét: Datk, Fiafalva, Fogaras, Homoródmás, Jobbágyfalva, Kükülföldombó, Marosvásárhely, Nagyajta, Oklánd, Olthévíz, Szentegyháza, Ürmös. A résztvevők száma 200 volt. Kisebbségű színekkel egész napos program kötötte le az összegyűlt fiatalokat. 29-én, a beiratkozás, számbavétel és táborverés után este az ODFIE részéről a hivatalos megnyitót Czire Alpár alelnök tartotta. Az Unitárius Egyház képviselőjében dr. Rezi Elek főjegyző úr köszöntötte a találkozózt, a helybeli egyházközség és a falu részéről Fekete Levente lelkész szólalt fel. A házigazda egylet esti fellépése zárta az első napot. 30-án reggeltől estig porzott a színpad. Csak az esti tábortűz vetett véget a színészi hévnek, de csak az éjszaka erejéig: másnap folytatódott minden tovább. Az istentisztelet keretében Fekete Levente lelkész a vártemplom történetét ismertette. A várva várt kiértékelőre este került sor. A kilenc tagú, szakemberekből álló zsűri hosszas tanácskozás végén hozta meg döntését a nyerteseket illetően: az első díjat Homoródmás csoportja szerezte meg Datk és Nagyajta előtt. Az ifjúság reggelig tartó mulatságban ünnepelhetett a vendégszerető falubeliekkel.

Az ODFIE történetében először megrendezett fórum szakmai szempontból is színvonalas rendezvénynek bizonyult, és sikere remélhetőleg hagyományteremtő lesz.

Az előző évek tevékenységéhez viszonyítva nyilvánvaló az ODFIE működésének pozitív irányba ívelő görbéje. Mindez elsősorban a megfeszített munkának és összpontosított tevékenységnek köszönhető. Ugyanakkor nélkülözhetetlen volt az Illyés Közalapítványtól és a Magyar Művelődési és Közoktatási Minisztérium Határon Túli Magyarok Főosztályától kapott anyagi támogatás, valamint az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa által biztosított hozzájárulás és magántámogatóink segítsége. Isten áldása legyen mindannyiuk életén és munkáján!

Az ODFIE VÁLASZTMÁNYA

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet 1997. augusztus 14-17. között tartotta meg Ürmösön a XXI. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferenciát hetvenhat egyházközségből érkezett 520 ifjú részvételével. A múlt értékeit elismerő, de a gyökeres változások szellemében elsősorban a jövőbe néző Konferencia záróünnepélyén a következő Nyilatkozatot teszi közzé:

1. Konferenciánk témája „A világ unitarizmusa ma. Kik és milyenek a testvérek?” volt. A téma feldolgozása Dr. George Williams, a kaliforniai Chico Egyetem vallástörténeti tanszékének professzora, és Alan Williams, a Manchesteri Egyetem tanára előadásának tolmácsolásában történt. Az előadások meghallgatása, valamint az azt követő kiscsoportos feldolgozások rendjén az ifjúság körében határozottan jelentkezett az általános megújulás igénye. Az erdélyi és magyarországi hagyománytól eltérő, számkra újszerű külföldi példák, a gyakorlatban látható másság megismerése megadta a vágyat és hozzá az utak lehetőségét a szükségyszerű változtatáshoz.

Ez alatt semmiképp sem gondolunk teológiai viták elindítására. A vallásos életbe, életformába új elemeket kell behozni: a külső jegyeken úgy változtatni, hogy az megfelelően hasson a belső lelki életre is. Az ifjúságot mindenképpen meg kell különböztetni és igényeik szerint rendezni be unitárius egyházi életünket. Reméljük, hogy az illetékes egyházi hatóságok megértik a változtatás szükségességét és megadják a kellő segítséget.

Mi mentesülni akarunk a felesleges kötöttségektől és korlátoktól, de ugyanakkor jobban és tisztábban akarjuk látni hagyományainkat, értékeinket, hogy megállapíthassuk, mi szükséges és egészséges. A hagyományt, mint értéket belül hordozni, ismerni és ismertetni akarjuk, ez pedig csak úgy lehetséges, ha újszerűen, fiatalosan, józanul és lendületesen hiszünk és cselekszünk.

2. A Konferencia keretében tartottuk Egyletünk évi Küldöttgyűlését, amely a múlt évi működést és gazdálkodást összefoglaló főtitkári és pénztárosi jelentés feldolgozása és elfogadása után életbe léptette az ODFIE Alapszabályzatát és különböző belső szabályzatait, megválasztotta a Választmány új tagjait, továbbá határozatokat hozott az egyleti élet fejlődése érdekében.

A Küldöttgyűlés meglepedéssel nyugtázta a Választmány évi munkáját, amellyel felélénkítette az egyházközségi egyletek működését, másfelől pedig erősítette a bel- és külföldi rokonszervezetekkel való kapcsolatokat.

3. Közéleti vonatkozásban örömmel nyugtáztuk a kommunista hatalomnak mondott múlt őszi országos nemet. Hiszünk az új összetételű államvezetés jóakarátában és őszinteségében, amellyel az Európába vezető úton méltányosan fogja kezelni erdélyi magyar sorskérdéseinket is. Távolitlag a társnemzeti minőséggel járó egyenrangúságot, közelebből egyházi és közösségi javaink visszaszolgáltatását, az önálló Bolyai Egyetem újraindítását, a széleskörű anyanyelvhasználat biztosítását reméljük.

Ismételten megköszönjük a főtitkári jelentésben felsorolt magánszemélyek, vállalatok és intézmények támogatását.

Lezajlott Konferenciánk munkálataira és előttünk álló feladataink elvégzéséhez Isten áldását és segítségét kérjük!

Ürmös, 1997. augusztus 17.

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet Választmánya

Kedves Gyerekek!

Eltelt a nyár, egyre rövidebbek a nappalok és mindezek mellett még az iskola is, óvoda is megkezdődött. Ezért abban reménykedünk, hogy az Unitárius Közlönynek ez a száma nagyobb olvasótáborra számíthat, hisz már a zöld rét, a hűs vízfű patak, a nyári meleg se csalogat annyira titeket, és még a csillogó fehér hó se vonzza a szánkózni, hóembert építeni szerető gyereksereget. Ez alkalommal egy távoli ország meséjét ajánljunk figyelmetekbe. A mese Indiát idézi fel, s csupán egy parányi része egy nagy-nagy költeménynek, a világ legnagyobb költeményének, melynek címe: Mahabharata. Még kimondani is nehéz ezt a fura nevet, de azért reméljük, hogy a mese tetszeni fog nektek.

De még az indiai mese előtt megköszönjük Fazakas Erzsébet kedves olvasónk levelét, melyet engedelmével közliünk is: „Engem Fazakas Erzsébetnek hívnak. Maros megyei, szentháromsági lakos vagyok. Én 10 éves vagyok, V. osztályba járok és unitárius vallású vagyok. Rendszeresen megvásároljuk a Közlönyöket. A gyermekoldalon olvastam a feladatot és megfejtettem: Mk 12,29-31, a szeretet kettős parancsolata. Jézus pedig felele néki: Minden parancsolatok között az első: Halljad Izrael: Az Úr, a mi isteniünk egy Úr. Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, és teljes elmédből és teljes erődből. Ez az első parancsolat. A második pedig hasonlatos ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincs más ezeknél nagyobb parancsolat.”

Erzsébet, gratulálunk a helyes megfejtéshez, az ígért jutalom sem marad el, ha továbbra is hűséges olvasója leszel lapunknak. Ez alkalommal egy Unitárius Közlönyt küldünk szeretettel!

Lapzártá után kaptuk Gergely Péter Alpár levelét. Gratulálunk a megfejtéshez és köszönjük a rejtvényt és verset. Sajnos helyszűke miatt most nem tudjuk közölni. A könyvjutalmat hamarosan postázzuk.

Pályázat

Biztosak vagyunk abban, hogy már türelmetlenül várjátok Jézus születésének ünnepét: Karácsonyt. Megkérünk kedves olvasó, írd meg nekünk, miért várod a szeretet ünnepét - ha kedved van - írd egy levelet az Angyalnak. Hogy mit írnál a levélben? Mindent, amit úgy érzel, az Angyalnak el akarsz mondani: panaszaid, gondjaid, örömeidet és természetesen óhajaid, vágyaid. A legsikeresebb levelet decemberi lapszámunkban közölni fogjuk. Így hát, kedves olvasó, várjuk az Angyalhoz címzett levelet. Címünk: Unitárius Közlöny Szerkesztősége (Gyermekoldal), B-dul 21 Decembrie nr. 9, 3400 Cluj-Napoca.

Hárman voltak. Három kövér, nagyon kövér halaskofa. A folyónál meg a tavaknál vették a halakat, és amikor a halászok fogásával megtelt minden kosaruk, halastuk, kosarastul begurultak a városba. Inkább gurultak, mint mentek, mert nagyon kövérek voltak. Az elsőnek Golyó volt a neve. A másodikat is Golyónak becézték kislány korában. És a harmadik sem tudott más névvel előhozakodni: világéletében Golyónak csúfolták.

A három Golyó nemigen barátkozott senkivel. Magukban éltek, jól éltek, nagyokat nevettek. Egyszer aztán elkapta őket a vihar. Éppen úton voltak, a városból a folyó felé tartottak. A három Golyó rémülten gurult ide-oda. Kövér esőszemek potyogtak körülötök, de ők nem szerették az esőszemek kövérségét, és még kevésbé szerették a felcikázó villámokat. Végre egy kertész kunyhójára bukkantak, gyorsan bemenekültek. A kertész jó szívvel fogadta a három Golyót, és éjszakára átengedte nekik a virágházat. Mert közben erősen besötétedett, és a Golyók még jobban féltek a sötétől, mint a ropogva zuhogó esőtől. Elhelyezkedtek hát a virágházban, ettek valamit, ettek jó sokáig, és lefeküdtek.

Múlt az idő, de a három Golyó csak forgolódott a helyén, sehogyan sem tudtak elaludni. Végre az egyik felkiáltott: „A virágok!” Ekkor a másik is feleszmélt: „Igazad van! Ezek a rózsák! Ezek a szalamandra szegfűk!” Összevissza kiabáltak: „Hogy büzlök ez a kontyoshaj! Meg itt ez az aranyvessző! És az a macskagöyökér! Ez a gyíkfű! Ez a kígyószisz!” Összevissza sértegették, pocskolták a szép és még szebb virágokat. Mindegyik büzlött nekik. Mind-mind okádékot lehelt.

Mert ők csak a halszagot szerették, a sűrű, nehéz, orrfacsaró, avas halszagot! És szédültek a virágoktól, a rózsától, a szegfűtől. Cudarul fájt a fejük, gyomrukban megnehezült a jó vacsora. Legszívesebben kigurultak volna a virágházból, de kint még mindig zuhogott. Erre az egyik Golyónak jó ötlete támadt. A piszkos, üres halkosarakat kirakta egy percre az esőre, majd sorra bekapkodta őket. A nedves halkosarak szinte azon nyomban füstölögni kezdtek a meleg virágházban. Jó és erős halszagot füstöltek. A halszag birokra kelt a rózsával, és csakhamar legyőzte. Így járt a szegfű is, a többi virág is. És a három Golyó csakhamar békésen elégedetten, mélyen aludt, az ismerős, nehéz halszagban aludtak, álmukban is nagyot szipantottak belőle. Reggel a kertész arra nyitott be, hogy a virágai is halszagot lehelnek.

Tudósítások, hírek

• Az Egyházi Főtanács szeptember 24-25-én tartotta évi rendes ülését Kolozsváron. A megszokott tárgysorozati pontokon kívül a Főtanács elfogadta a kézdivásárhelyi szórvány leányegyházközösségé nyilvánítását. A főtanácsi istentiszteleten a szószéki szolgálatot Vass Mózes kőhalom-homoródi lelkész végezte. A közebeden a Berde serleggel a hagyományos pohárköszöntőt Páll Tamás a maros-küüllői egyházkör felügyelőgondnoka mondta.

• Az Egyházi Képviselő Tanács III. negyedévi rendes ülését szeptember 18-án tartotta. Megtárgyalták a lelkészképzéssel kapcsolatos kérdéseket, az unitárius gimnáziumok ügyeit, valamint más adminisztratív és gazdasági ügyeket.

• **Nagy Ferenc** *segessvári lelkész* 59 évi lelkészi szolgálat után szeptember 30-tól nyugalomba vonult. 1916. június 30-án született Segessváron. Középkolozsai tanulmányait 1934-ben fejezte be a segessvári Román Líceumban. Teológiai tanulmányait 1934-1938. között a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián végezte, 1938-1945 között Kolozsváron segédlelkész, 1945-1953 között recsenyédi lelkész, 1953-tól nyugdíjba meneteléig Segessváron lelkész. Hosszú lelkészi szolgálatát hűséggel, kitartással, lelkesedéssel és lendülettel végezte.

• **Sándor Bálint** *torockószentgyörgyi lelkész* 46 évi szolgálat után szeptember 30-tól nyugalomba vonult. 1926. január 27-én született Szalárd-Telepen, középkolozsai tanulmányait a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumban végezte 1947-ben, teológiai tanulmányait 1947-1951 között végezte a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián majd a Protestáns Teológiai Intézetben. 1951-1952-ben Magyar-szentbenedeken, 1952-1963-ban Homoródjánosfalván, 1963-tól nyugdíjba meneteléig Torockószentgyörgyön teljesített lelkiismeretes, evangéliumhirdető lelkészi szolgálatot.

Nyugalomba vonult lelkészeinknek kívánunk erőt, egészséget, hogy élvezhessék a megérdemelt pihenés éveit Isten áldásával.

• A Főtisztelendő püspök úr szakszolgálatot tett teológiai hallgatóinkat október 1-től a következők szerint nevezte ki: **Gyerő Dávidot** gy. segédlelkésznek Sepsiszentgyörgyre, **Tordai Ernőt** gy. segédlelkésznek Brassóba, **Kopáncsi Botondot** gy. segédlelkésznek Torockószentgyörgyre, **Lőrinczi Lajost** vallásoktató lelkésznek Kolozsvárra és gy. segédlelkésznek Kolozsra, **Szeredai Noémit** vallásoktató lelkésznek Marosvásárhelyre.

• **Péterfi Sándor** kissolymosi lelkész október 1-től választás alapján

áthelyezést nyert a küüllődombói egyházközösségbe Nagy László székfalva-küüllőszeplaki esperes-lelkész a marosvásárhelyi egyházközösségbe.

• A Teológiai Intézetben szeptember 10-17. között tartották meg a felvételi vizsgát. Az 1997-1998. tanévre sikeresen felvételizett: **Csiki Levente, Cserei Katalin, Demeter Sándor, Fülöp Dezső Alpár, Jakabházi Béla Botond és Pálffy Tamás Szabolcs.**

• A teológiai szakszolgálatot szeptember 11-17. között tartották. Szakszolgálatot tett: **Gyerő Dávid, Tordai Ernő, Lőrinczi Lajos, Kopáncsi Botond, Kocs Júlia és Szeredai Noémi.**

• A teológiai Alapvizsgát szeptember 8-10. között tartották a Teológiai Intézetben: Alapvizsgát tett: **Cseh Dénes, Fazakas Lajos Levente, Jenei László Csaba, Pávelka Attila, Pító Attila és Szilágyi Annamária.**

• A kolozsvári és székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumokban az érettségi vizsgákat június 27-július 1. között tartották. A felvételit vallásból július 5-6-án, a többi tantárgyból július 8-10-én, a pótfelvételit augusztus 27-29. napjain tartották.

• Július 3-án az Amerikai Egyesült Államok nemzeti ünnepén adott fogadáson dr. Szabó Árpád püspök képviselte egyházunkat.

• Püspöki megbeszélést tartottak július 7-én, amelyen egyházunk részéről dr. Szabó Árpád püspök vett részt.

• Dr. Szabó Árpád püspök, **Andrási György** előadótanácsos és dr. **Rezi Elek** főjegyző a Határon Túli Magyarak Hivatala meghívása alapján július 19-20-án Budapesten részt vett a Szent István napi rendezvényeken.

• A Magyar Tudományos Akadémia, az Erdélyi Múzeum-Egyesület, Egyházunk és a magyarországi Unitárius Egyház Enyedi György Konferenciát szerveztek Kolozsváron szeptember 2-6. között a Protestáns Teológiai Intézetben.

A konferencia napján Dévára zárandokoltak a résztvevők, és megkoszorúzták a Dávid Ferenc emléktáblát.

• A medgyesi egyházközösség július 27-én tartotta toronyszentelési ünnepét, az ünnepélyen dr. Szabó Árpád püspök vett részt.

• Az IARF - Unitárius Világszövetség konferenciáján a hollandiai Hilversumban egyházunkat dr. Szabó Árpád, püspök, dr. Rezi Elek főjegyző, **Andrási György** előadótanácsos, **Kovács Sándor** kolozsvári 3. sz. egyházközösség lelkésze és **Székely Mózes** esperes képviselték. A konferencia témája: *Lelet Európanak, Az Ifjúsági Egylet részéről Czire Szabolcs sepsikőröspataki gyakorló segédlelkész, Ferenczi*

Enikő sepsiszentgyörgyi vallásoktató-lelkész, Gyerő Dávid teológiai hallgató, Kecskés Csaba marosvásárhelyi gyakorló segédlelkész, Zsigmond Kinga homoródszentpéteri gyakorló segédlelkész, Kopáncsi Botond, Szabó László, teológiai hallgató, Kiss Réka és Koronka Csilla vett részt.

• A Lelkészek Szövetségének meghívására Gary Smith, az Észak-amerikai Unitárius Univerzalista Egyház Lelkészei Szövetségének elnöke augusztus 20-22. napjain látogatást tett egyházunkban. Ez alkalommal előadást tartott Székelykeresztúron és Homoródszentmártonban.

• **Mezei Csaba** *ádamosi lelkész* sikeres versenyzője alapján 1 évre tanulmányútra ment az Amerikai Egyesült Államokba a Starr King főiskolára.

• **Zsigmond Kinga** *homoródszentpéteri lelkész* és **Kocs Júlia** 5. évet végzett teológus 1 évig a testvéregyházközösségi program keretében az Amerikai Egyesült Államokban folytathatja tanulmányait.

Halottaink

Kotecz Józsefné Kádár Anna Kotecz József felsőrákosi lelkész neje életének 41. évében július 30-án váratlanul elhunyt. Augusztus 1-én temették a felsőrákosi templomból az alsórákosi unitárius temetőbe. A temetésen a lelkészi szolgálatot Máthé Sándor esperes végezte, a sírnál az egyházi központ nevében Szabó Zoltán egyházi titkár, az évfolyamtársak nevében Szombatfalvi József esperes mondott búcsúbeszédet. A szertartást a felső- és alsórákosi énekkar és fúvószenekar közreműködése tette méltóságosabbá.

Ürmösi Gyuláné tiszteletesasszony, Ürmösi Gyula ny. lelkész tiszteletbeli esperes felesége 88 éves korában július 31-én elhunyt. Augusztus 12-én temették Ráckeresztúron.

Unitárius Közlöny.

A Keresztény Magvető melléklete.

Szerkesztő bizottság:

dr. Rezi Elek főszerkesztő,

Kovács Sándor szerkesztő.

Olvasószerkesztő: Kürti Miklós.

Számítógépes munkálatok:

Kriza János.

Készült a Palatino nyomdában.